

Latvijas Nacionālā
Bibliotēka

Montreālas Latviešu
Biedrības

ZIŅOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

1989. GADA JANVĀRIS

MONTREALA, KVEBEKĀ

40. GADA GĀJUMS

Nr. 1. (478.)

1989

Jēzus saka: "Ko tas cilvēkam palīdz, kad tas iemanto visu pasauli, bet pazaudē dvēseli? Jeb – ko cilvēks var dot par savas dvēseles atpirkšanu?" (Mateja ev. 16:26)

Mīlie tēvzemē un svešumā:

Mūsu Kunga Jēzus Kristus žēlastība lai ir ar jums visiem.

Ir noticis, tas, ko mēs vēl pirms pāris gadiem necerējām piedzīvot. Brīvības ilgu zemdega, kas tēvzemē gruzdēja latviešu sirdis, ir pārvērtusies kvēlā, spožā liesmā. Tauta mostas, bez ieročiem sāk cīņu pret apspiedēju jūgu un pati grib veidot savu rītdienu zemē, ko Dievs tālos aizmūžos kā mantojumu devis bijušām un nākošām paaudzēm.

Bet – vislielāko prieku sagādā tautas atgriešanās pie Dieva – atdzimšana un atjaunotne, kurā ieslēdzas arī kultūras darbinieki kas apzinās, ka bez Dieva likumos iesakņotas morāles tautai nav cerības sagaidīt labāku rītdienu. Tauta, un īpaši jaunatne, ir vilusies bezdievīgās varas solījumos celt jaunu pasauli, jo redz, ka šiem solījumiem ticot, cilvēks pazaudē dvēseli.

Priecājoties par gaismu, ko vērojam pie tēvzemes debesīm, atskārstam, kā arī mums, kas esam izklīduši svešumā, nākusi stunda mosties no tā pašapmierinātības miega, kādā mūs ieaijājusi asimilācija un laicīga labklājība. Arī mūsu dzīvē jāsākas atjaunotnei, pārtapšanai. Bet – kas to izraisīs? Kā notiks sirdsprāta maiņa, bez kuņas nevar izaugt jauns cilvēks, kas veidotu jaunu, labāku pasauli un dzīvi?

Kristus ir norādījis, ka šādu pārtapšanu var izraisīt tikai lūgšana Svētā Gara skārienā. Lūgšanā jāsastopas ar Dievu, tad Svētais Gars cilvēkam palīdz piedzimt no augšienes. Šo pārtapšanu nevar sasniegt ar labākām skolām, sociālām reformām vai kultūras sasniegumiem. Kamēr cilvēkam lūgšanā nav bijis dialogs ar Dievu, viņš var mainīt savu tērpu, bet ne savu dvēseli.

Baznīcai ir jāpalīdz nākt pie šādas atziņas. Tas jādara sekojot Jēzus sākotnējam aicinājumam: "Atgriežaties no grēkiem un ticiet uz evaņģēliju". (Marka ev. 1:15)

Protams, grēks ir ļoti parasta īstenība mūsu laikmetā: fiziski un garīgi piesārņotā pasaulē. Un arī starp latviešiem ir cilvēki, kas dižojas ar to, ka esot bez grēka. Acīm redzot viņi ir ļoti apmierināti ar sevi, jo viņu dievs, ja tāds vispār viņiem ir, neko neprasa un nekādu pārtapšanu nevēlas.

Bet Dievs, kuru Jēzus mācīja pazīt caur evaņģēlija mācību, tautai bija devis likumus, kas tautu pasargā no fiziskas un garīgas satrūdēšanas. Viņš ir noteicis, ka katram septītam gadam tautas dzīvē jābūt grēku nožēlas un karitatīvās palīdzības gadam. Tani ikviens pārbauda un pārvērtē savu dzīvi Dieva baušļu gaismā un likteņa vienības apziņā mēģinā atvieglot savu līdzcilvēku nastu, pat vergus atlaižot brīvībā.

Nu jau ir apritējuši septiņreiz septiņi gadi, kopš mūsu tautai tika nolaupīta zeme un brīvība. Un atceroties bargo skolu, kādā gājusi bezdievīgās varas apspiestā tauta tēvzemē, un pieminot nepelnīto Dieva žēlastību, kādā esam dzīvojuši svešumā, es aicinu šo mūsu Kunga 1989 gadu uzlūkot par grēku nožēlošanas un kristīgās palīdzības darba gadu; par gadu, kurā dievkalpojamos un mājās apceram Dieva baušļus un domājam kā tos iedzīvināt mūsu personīgā dzīvē, mājā, ģimenē, bērnu audzināšanā, sadzīves mezglus atraisot. Tikai tā mūsu dzīvē sāksies pozitīvas pārmaiņas un garīga atjaunotne. Un šādā pārtapšanā mēs apzināsimies arī savu līdzatbildību tēvzemē palikušās tautas un baznīcas likteņos.

Arī mēs, brīvībā izkljuvušie, tagad varam palīdzēt baznīcai tēvzemē pildīt tai Kristus doto sūtību: proti, rādīt pestīšanas ceļu, glābt cilvēku dvēseles. Baznīcai Latvijā tagad ir atļauts saņemt palīdzību no ārzemēm. Mēs nedrīkstam šo iespēju nokavēt. Svešumā mūsu draudzēm ir iekrāti un bankās noguldīti vairāk kā 5 miljoni dolāru. Vai nebūtu laiks šo naudu izlietot tā, lai tā nestu gara augļus?

Pārkāpjot nākošā gada sliksni es aicinu visas draudzes, baznīcas darba sekmēšanai Latvijā, tuvākā nākotnē atsaucīgi ziedot šim īpašam mērķim, iemaksājot šo ziedojumu Baznīcas Virsvaldes pārziņā esošam Baznīcas Rītdienas Fondam speciālā kontā: "Baznīca svešumā – Baznīcai Latvijā".

Šo palīdzības darbu, mērķtiecīgi un saskaņoti veicot, mēs nepaliksim tukšenieki, bet būsīm palīdzējuši īstenot Kristus aicinājumu: "Atgriežaties no grēkiem, un ticiet uz evaņģēliju... Jo ko tas cilvēkam palīdz, kad tas iemanto visu pasauli, bet pazaudē dvēseli?"

Pazaudējot dvēseli mūsu tautai nebūs nākotnes. Dievs lai mums visiem palīdz un dod mums tās labās dāvanas, kas palīdz pieaugt mūsu iekšējam cilvēkam, lai Kristus mājotu mūsu sirdis, un mēs iesakņotos un stipri pastāvētu mīlestībā, uzturot baznīcā Gara vienību ar miera saiti.

Aizvadītajā gadā notikumi mūsu interešu lokos mainījās tik strauji, ka retais tas varēja paredzēt gada sākumā. Latviešu tautas intereses it kā uz burvja mājienu nokļuva pasaules uzmanības centrā. Un to panāca tauta apspiestībā. Latvijas karogs un himna pēkšņi atguva savu vietu, un tauta prasīja sev tiesības, kuŗas tā bija zaudējusi brutālas varas neželastībā. Par visu to daudz rakstīts un runāts. Un par to vēl runāsim un rakstīsim, jo, lūk, process, kas iesācies, ceram un ticam, n a v apstādināms. Vismaz tā cer latviešu tauta, un tā ceram mēs.

Ja agrākos gados mums netrūka ļaužu, kas tiesāja ikvienu latvieti, kam padomju okupācijā kabatā bija komunistu partijas biedra kartiņa, tauta aizvadītā gadā atzina, ka iefiltrēšanās šajā politiskajā monolitā būtu daudz palīdzējusi, kā to pierādīja igauņi. Uz ko šī attīstība norāda? - Uz to, ka pat tik ciešā politiskā aparatūrā, kādā līdz šim atradusies visa padomju sistēma, ar laiku pārmaiņas ir nenovēršamas, it sevišķi, ja sistēma apdraud valsts saimniecību un pilsoņu labklājību un nav vairs kontrolējama ar šlepeno dienestu un kailu varu, pamatotu uz bailēm un terora neželībām. Komunikācijas process pasaules jomās te spēlējis savu lomu, jo Padomju Savienība vairs nespēj noklusēt notikumus, kas tai nav patīkami. Tai ir jāpiedalās komunikācijas šacha spēlē, vai tā to vēlas, vai nevēlas. Rezultātā - pārsteidzoši notikumi, kas sakustinājuši un pa daļai pat satricinājuši mūsu, brīvās pasaules, sabiedriskā darba struktūras, jo šādai negaidītai attīstībai vienkārši nebijām sagatavoti.

Aizvadītais gads un tā notikumi devuši mums vēl citu atskārsmi - proti, atziņu, ka mūsu sabiedrība ir novecojusi un ka tai trūkst jaunu asiņu, kādu tomēr, neskatoties uz apstākļiem, netrūkst Latvijā, kur pēkšņi jaunie kļuvuši dedzīgi un ir gatavi cīnīties par savu tautu. Šajā gadu mijā, kad zinām, ka mums būs vajadzīgs daudz darba roku, daudz līdzekļu un visa kā cita, apzināties, ka visvairāk mums trūkst darba roku - cilvēku, kas ne tikai būtu gatavi strādāt, bet it sevišķi tādu, kas spēj organizēt, saskatīt nākotnes vajadzības. Jaunie un neatliekamie pienākumi tos gaida.

Jaunajās audzēs mums taču tādi arvien ir bijuši, bet esam bieži tos, diemžēl, zaudējuši vietējai videi. Vai spēsim tos atgūt, ieinteresēt latviešu lietā? Skriet, tas ir viens no jaunā gada lielākiem uzdevumiem. Un ne mazāks par to ir jauno stratēģiju un to īstenošanas programmu izstrādāšana, lai šiem jaunajiem sabiedriskā darba asniem būtu plašāks un pieņemamāks darba lauks. Apstākļi te nāks talkā, ja tos pratīsim lietpratīgi izmantot. Un palīgā ir jānāk ikvienam, kas līdz šim bijuši vadošos posteņos, bet vairs nav, piepalīdzot jaunajiem darbiniekiem ātrāk apgūt pieredzi un praktiskas metodes jauno mērķu īstenošanai. Darbošanās sabiedriskajā un politiskajā darba laukā var dot teicamu gandarījumu, tādēļ jauno iesaistīšana tajā veicināma, latviešu tautas interesēm absolūti nepieciešama.

Jaunajā gadā Kanadas latvieši vēlē savu pārvaldes parlamentu - Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā (LNAK) jauno padomi. Uz nākamiem četriem gadiem būs jāievēl 35 spējīgākie no spējīgākiem mūsu sabiedrības darbiniekiem, lai tie risinātu nākotnes problēmas, lai uztu-

rētu un pārveidotu mūsu pasākumus, bez kuŗiem nav iedomājama mūsu darbība brīvajā pasaulē, un kas tik ļoti nepieciešama, lai palīdzētu tautai tās brīvības centienos. Pieņemto pārmaiņu dēļ šīs vēlēšanas kļūst ļoti nozīmīgas un tādēļ tajās aktīva līdzdalība ir jāņem katram mūsu sabiedrības loceklim. Ne mazāk svarīgs būs līdzekļu jautājums. Līdzekļu vajadzēs vairāk kā jeb kad agrāk. Turklāt visām šīm vajadzībām būs ļoti pamatots segums. Līdzekļu krājumi mums ir daudz un dažādi - tie ir uzkrāti dažādos fondos, tie ir ieguldīti īpašumos. Varbūt pavisam drīz būs jāpārvērtē, kur un kā tie būs nozīmīgāki un kā tos labāk izmantot latvju tautas interesēm par labu.

Latvieši kā indivīdi ir arvien izrādījušies ļoti devīgi, it sevišķi, ja ir zināms mērķis un to pārvaldes sistēmā. Līdzekļu avoti tomēr nav tik pārpilni, ka tie spētu nekaitīgi atjaunoties un ka tie būtu neizsmeļami. Būs jāuzmanās ar to apsaimniekošanu. Līdzekļu atvēlē nedrīkstēsīm aizmirst, ka bez vietējās sabiedrības uzturēšanas un veidošanas, avoti varētu pat izsīkt. Tādēļ vairāk kā svarīgi būtu meklēt arī citas līdzekļu sagādes vietas, kādas varētu dot mūsu apmetņu zemju sabiedrības. Iespēju šeit netrūkst. Bieži par tām maz ko zinām. Un nav mums cilvēku, kas tās pētītu un sameklētu. Maz ticams, ka bez atalgojuma pie tādiem tiksīm.

Vai nebūtu pienācis laiks prasīt Kanadas valdībai līdzekļus cilvēku tiesību kustības atbalstam Latvijā? No sākuma šāds atbalsts, ja tāds nāktu, nebūtu publiski skandināms, kā to parasti darām. To gan vajadzētu pieminēt visos kontaktos ar brīvības cīnītājiem, kas cer uz mūsu atbalstu, dzimtenē, lai stiprinātu viņu cerības. Kultūras apmaiņā arī ir nepieciešams ārienes atbalsts, jo tieši šajā apmaiņā mēs strauji iztukšojam savas kabatas. Ar tukšām kabatām būsīm vāji izpalīgi brīvības cīņā.

Nav šaubu, ka jaunajā gadā piedzīvosīm daudz jauna, neparedzēta, šobrīd pat nenojaušama. Ja pirms gada nevarējām pat iedomāties 1988. gada pārmaiņas, ne mazākas tās būs 1989. gadā. Ik pārmaiņu izjutīsim jo vairāk kāda cita iemesla dēļ - sabiedriskos pienākumus arvien vairāk uzņemsies jaunā maiņa. Tai varbūt nebūs tā pieredze, kādu no tās sagaidām. Tā to atvietos ar degsmi un vēlmi šādu pieredzi apgūt. Jaunā maiņa, ceram, nebaidīsies no kļūdām, jo no tām tā mācīsies un veidos jauno kodolu, kam būs jāraugās, lai cīnītāju par latviešu lietu nākamajos gadu desmitos nekad neaptrūktu.

Un mēs jaunajā gadā iesim šai jaunajai maiņai talkā, kur vien iespēsīm, lai tā pastāvētu un paveiktu tai uzticētos uzdevumus. Tas taču ir mūsu pienākums, un to no ikviena Latvijas dēla un meitas sagaida Māte Latvija.

Atsaucīgām sirdīm un darbīgām rokām, atjautīgiem domātājiem un sirsnīgiem savas tautas interešu sargātājiem jaunais gads sola plašu un piedzīvojumiem bagātu darba lauku. Katrs veikums te būs vairāk kā nozīmīgs. Tas lai mudina kopējā darbā jo lielāku darbinieku un darba atbalstītāju saimi. Tad varēsīm teikt, ka esam raudzījušies, lai būtu daļa no tā, kas notiks un kas veidos nākamās divpadsmit mēnešus. Tie sola mums daudz gandarījuma. Latviešu tautai tuvojas jauna rītausma. M.P.

TEV, DĀRGĀ LATVIJA.

Ir sabangota mūsu dzimtā, Baltā jūra,
Ir sirdsprāts taviem bērniem dziļi saviļņots,
Pār tavām druvām lido daudzsološi vēji;
No debesīm plūst mājiens atbrīvots.
Dzimst cerība, ka klājas laimes smaids
Pār mūsu iemīļotām dzimtām sētām,
Kas miermīlībā sadzīt ļaus mūs' sājpu rētam.
Ar saules pilnu uzticību - mēs lūgsim Dieva
Zēlastību
Kā saņemt gara brīvestību, kā izprast lielo
Mīlestību.

Ar dvēseli atbrīvotu, sāpēs kaldinātu,
Ar laimes jaudu, debess dārzos krātu:
Mēs - cilvēces un cilvēcības briedumā -
Tad pacelsimies Debess - Tēva viedumā.
Ir patiesība tikai viena:

Ja cilvēks, kā garīga būtne -
Būs labākas nākotnes sūtne:
Tad - nākotnē - gaišāka diena
Var zaļot un ziedēt ikvienam.

Ak, dzimtene!

Kaut laimes vēji, svētīti un brīvi pār mūsu
Tautas dzīvi plūstu, lai gara vienotībā spīvi,
Kā mūsu tēvi, Krīvu - Krīvi, ar lūgšanas spēku,
Kāpjot brīvi tos augstos kalnos, kur ir likums,
Ka zelt un ziedēt liek mums tikums!
Ar gara brīvi epbalvoti, ar gaišu skatu apskaid-
roti,

Ies latvju meitas, latvju dēli,
Un visi, kam vēl jāraud zēli -
Tad ieies Tavā skaidrībā -
Dzims Laimes Smaids pār kalniem, lejām,
Par atbrīvotas tautas sejām.
Kungs, apbalvo mūs gara rotām,
Lai saņem, vērtēt, mīlēt protam,
Lai tēvu - tēvu mantojums ir laimes pilns,
svēts lolojums.

Kungs! Tavā Lielā Zēlastībā mums jaunas saules
gaismu dedz,
Lai jauns un vecs to skaidri redz:
Mūs visus Tava gaisma sedz!

Lai mīlam savu dzimto zemi -
Un tuvāko kā paši sevi!
To Savā Visspēcībā lemi,
Kad svētī mūsu tēvu zemi...

Dievs, svētī Latviju!

LIDLJA VENTA - DOBROVOĻSKA.

RĪTA AUSMA VAI SAULES LĒKTS?

Pirms daudz gadiem, pulcējušies Latvijās
valsts 50 gadu dibināšanas dienas atcerei, mēs
jautājām, cik ilgi mums vēl būs jāgaida uz mūsu
valsts brīvības atgūšanu laikā, kad dzimst tik
daudz jaunu valstu, par kurām tautām agrāk gan-
drīz nekas nebija zināms. Mēs arī minējām, ka
tas ir ši gadu simteņa lielākais spēks - nacio-
nālisms, kas tās tik lielā skaitā dzemdējis.
Mēs izteicām cerību, ka šis pats spēks sagraus
Padomju Savienības impēriju un ka Latvija atkal
būs brīva.

Ir pienākusi Latvijas septiņdesmitā dzim-
šanas diena, bet Latvija vēl arvien nav brīva.
Tomēr - tagad tajā notiek kautkas negaidīts un
gandrīz neticams, un mēs sev jautājam, vai tas,
kas tur notiek, ir brīvas Latvijas saules lēkts
vai tikai rīta ausma?

Nav mans nolūks uzskaitīt un aprakstīt vi-
su, kas Latvijā notiek. Par to plaši ziņo mūsu

trimdas, amerikāņu un citu tautu prese, ra-
dio un televīzijas raidītāji un par to rakst-
tīts speciālās publikācijās. Tie, kas saņem
laikrakstus un žurnālus no Latvijas, ir pār-
steigti par notikumu izsmelošiem aprakstiem
un rakstītāju un runātāju atklāto valodu. Ar
komunistu partijas vadības atļauju un tās
vadītājiem aktīvi piedaloties vai klātesot,
mūsu tautieši apsūdz Padomju Savienību un
tās komunistu partiju visādos pārkāpumos un
prasa ekonomisku autonomiju - suverenitāti,
lauksaimniecības attīstību, dabas vides aiz-
sardzību, imigrācijas izbeigšanu, sociālo
privilēģiju un pilsoņu tiesību ierobežojošu
likumu atcelšanu un tā tālāk. Daži pat iero-
sina jautājumu par izstāšanos no Padomju Sa-
vienības.

Mūsu tautieši dzimtenē jau ir izcīnījuši
latviešu valodas atzīšanu par valsts valodu,
tiesību lietot neatkarīgās Latvijas sarkan-
balt-sarkano karogu kā nacionālu simbolu un
dziedāt tautas lūgšanu "Dievs, svētī Latviju!"
Viss tas noticis pēdējo astoņpadsmit mēnešu
laikā. Daudz ko, ko šodien atļauj, pirms ga-
da uzskatīja par sodāmu kriminālnoziedzumu.

Latviešu tauta, izmantojot Padomju Krie-
vijas komunistu partijas ģenerālsekretāra
Mikhaila Gorbačova ierosinātās reformas, no-
kratījusi bailu sajūtu, kas to bija pavadī-
jusi vairāk kā četrdesmit gadus, modusies
jaunai cīņai par savu eksistenci un brīvību.
Sākot ar "Helsinki 86" grupas nodibināšanos,
kuņas vadītājus pirms jauno reformu pasludi-
nāšanas vajāja vai izsūtīja, ir nodibinājušās
un vēl arvien dibinās liels skaits latviešu
organizāciju, kuņas visas cīnās par latviešu
tautas dažādām interesēm. Mēs varam būt lep-
ni, ka mūsu tautai ir tik daudz drosmīgu cī-
nītāju, kas ir gatavi riskēt ar savu personī-
go labklājību mūsu tautas labā. Patiešām,
Lāčplēša gars mūsu tautā vēl ir dzīvs!

Pirms dažām dienām mums bija izdevība tik-
ties ar diviem bezbailīgiem cīnītājiem no
dzimtenes - Latvijas Tautas Frontes vadības
locekli un dievkalpojuma noorganizētāju Doma
katedrālē nācītāju Juri Rubeni un no Latvijas
izraidīto Jāni Rožkalnu, kas mums pastāstīja
par jaunākiem notikumiem dzimtenē, apzīmējot
tos vienā vārdā par brīnumu, jo tas tikai
pirms dažiem mēnešiem esot bijis pilnīgi ne-
iedomājams. Brīnumi tautu dzīvēs notiek ļoti
reti, un, ja tādi notiek, tad tiem ir kāds
sevišķs cēlonis, kuņa izcelšanās vieta var
būt ārpus Latvijas robežām.

Pirms dažiem mēnešiem mums bija kāda cita
izdevība tikties ar ievērojamu latviešu māks-
linieku un arī drosmīgu Latvijas Tautas Fron-
tes cīnītāju. Uz mūsu jautājumu, vai Latvijā
eksistē tāds pat apjukums, kāds, pēc dažu
amerikāņu zinātnieku domām, ir Padomju Krie-
vijā, viņš atbildēja, ka viņu interesējot ti-
kai tas, kas notiekot Latvijā, un tur nekāda
apjukuma neesot. Diemžēl, Latvija ir Padomju
Savienības sastāvdaļa, un tādēļ tam, kas no-
tiek Latvijā, var būt ciešs sakars ar to, kas
notiek Padomju Savienībā. Vēl tālāk, tam, kas
notiek Padomju Savienībā, var būt zināms sa-
kars ar to, kas notiek tās satelītu valstīs
un pat Ķīnā. Tā Latvija un divas pārējās Bal-
tijas valstis, Igaunija un Lietuva, kaut arī
būdamas samērā mazas valstis, ir tomēr kļuvd-
šas par daļu no lielas problēmas, kam sakars
ar visu Austrumeiropu. Tādēļ nav brīnums, ka

mūsu vārdu tagad min pasaules lielajā presē un televīzijas un radio raidījumos gandrīz vai katru dienu. Cēloni meklēdami, palūkosimies, vispirms, Padomju Krievijā - vai tur arī notiek brīnumi? Tādi notiek. Varbūt tie ir drusku mazāki kā Latvijā, bet notiek.

Padomju Krievijas pilsoņi un ārzemnieki ir pārsteigti par lielo atklātību, kāda tur tagad valda. Tā, piemēram, viņi televīzijas aparātos var sekot debatēm, kas notiek komunistu partijas konferencē. Pazīstamais disidents Dr. Andrejs Sakharovs, ataicināts no izsūtījuma uz Maskavu, var lietot valsts raidīšanas iekārtu savu uzskatu brīvai paušanai. Jebkuŗu var atklāti kritizēt. Visvairāk to dara ar kādreiz tik vareno Staļinu, kam seko Brežņevs un citi mazāki gari. Kritizē arī valsts iestādes, pat Valsts Drošības Departamentu (KGB), ko mēs pazīstam ar vārdu - čeka. Netiek saudzēta arī "nemaldīgā" komunistu partija. Un, pēc pazīstamā N. Y. T. (New York Times - red.) korespondenta Bila Kellera ziņojuma no Maskavas, kāds vadošs krievu žurnālists atļāvies rakstīt, ka komunistu "svētais" lepins esot personīgi attaisnojis terora lietošanu valsts pārvaldīšanā, par ko tagad visi uzbrūkot Staļinam. Vai var ar atklātību vēl daudz tālāk iet?

Dabīgi, ka rodas jautājums, kas ir šo drāmatisko notikumu cēlonis? Atbilde ir ļoti vienkārša. Tas ir Padomju Krievijas ilgstošā saimnieciskā krīze, kas sasniegusi katastrofālu stāvokli.

Pirms daudz gadiem N. Kruščovs deklarēja, ka pirms astoņdesmito gadu sasniegšanas Krievija savā attīstībā būšot aizgājusi Rietumiem garām un viņa tos aprakšot. Astoņdesmito gadu sākumā bija noticis taisni pretējais. Iedzīvotāju dzīves standarts bija ievērojami pasliktinājies, sevišķi pārtikas, patēriņa preču un dzīvokļu sagādes ziņā. Viņiem bija jāizdod 59 % no ienākuma par pārtiku un jāgaida 5 gadi uz dzīvokli un jaunu automobili. Budžeta un ārējās tirdzniecības deficīti un inflācija, parādības, kuŗas komunisti agrāk sauca par kapitālisko valšķu slimībām, bija viņus pašus piemeklējušas. Saimnieciskās grūtības visredzamāk parādīja pircēju garās rindas veikalu durvju priekšā, kuŗas pie tam kļuva arvien garākas.

Ļausim Gorbačovam pašam runāt: "Vienā no posmiem, sevišķi tas kļuva redzams 70. gadu otrajā pusē... Valsts sāka zaudēt kustības tempus, pieauga nekārtības saimnieciskajā darbā... Izveidojās sociālas ekonomiskas attīstības sava veida bremzēšanas mehānisms... (Citāts ņemts no M. Gorbačova grāmatas "Pārkaršāšanās un jauna domāšana", 12. lpp.). Tās pašas grāmatas 16. lpp. viņš raksta: "Dažos vadošajos posmos parādījās nevērīga attieksme pret likumiem (ļoti maigs formulējums, J. A.), samierināšanās ar daudzajiem miglas pūšanas un kukuļņemšanas, pielīšanas un slavināšanas faktiem. Darba ļaužu taisnīgu sašutumu izraisīja to darbinieku izturēšanās, kuŗiem bija piešķirta uzticība un pilnvaras, bet kuŗi ļaunprātīgi izmantoja varu, apspieda kritiku, iedzīvojās. Daži pat kļuva par noziegumu līdzdalībniekiem un, vēl vairāk, par to organizētājiem (laikam domāts Brežņeva meitas vīrs Juris Čurbanovs, kuŗu līdz ar lielu skaitu citiem varas vīriem patreiz tiesā)."

Vai var vēl daudz ko sliktāku par kādu valsti pateikt? Pēc "paradīzes" raksturošanas

tas neizklausās.

Pēc Gorbačova ievēlēšanas par komunistu partijas ģenerālsekretāru 1985. gadā, viņš mēģināja šo situāciju glābt ar atbrīvošanos no vecās kliķes partijas vadībā un alkoholisma apkarošānu, kas tomēr nelīdzēja, un, tā kā saimnieciskais stāvoklis starplaikā bija kļuvis vēl ļaunāks, tad bija nepieciešama ātra, radikāla un efektīva rīcība. Gorbačovs ierosināja pilnīgi jaunu, revolucionāru reformu, kuŗu viņš nosauca par "perestroiku", ko mēs latviešu valodā saucam par "pārkaršānos", kas bija, galvenām kārtām, domāta saimniecības stimulēšanai, bet īstenībā skar visas dzīves nozares. Tā kā līdzšinējās reformas, kas bija nākušas no augšas, bija izrādījušās nesekmīgas, tad pārkaršānās domāta kā revolūcija, kas nāk no augšas un apakšas. Lai tā būtu sekmīga, nepieciešama visu pilsoņu piedalīšanās, kas, savukārt, nav panākama bez "glasnost" tulkojumā "atklātuma" vai "atklātības" un ar to cieši saistītu politiskās sistēmas demokratizēšanu.

Šeit nav iespējams iztirzāt visas Gorbačova ierosinātās saimnieciskās un politiskās reformas, tādēļ atzīmēsim tikai to vadošos principus, uz kuŗiem tās bazētas. Saimniecībā šīs jaunās reformas nozīmē virzīšanos no uzspiestas kolektīvizācijas uz privātīpašumu, pašfinansēšanu un pelnīšanu, sabiedrību dibināšanu bez un ar ārzemju kapitāla piedalīšanos līdz 49 % īpašuma tiesībai, kolhozu un sovhozu likvidēšanu un zemes apsaimniekošanu nodot tās nomniekiem līdz divdesmit gadiem un, kas ļoti svarīgi, centrālās plānošanas un cenu regulēšanas izbeigšanu, ko atvietotu neredzamais pieprasījuma un piedāvājuma tirgus mehānisms u. t. t.

Politiskā ziņā reformas nozīmētu atbrīvot komunistu partiju no administratīviem pienākumiem, atstājot tai tikai valsts politikas formulēšanas uzdevumus, piešķirt lielākas tiesības vēlētam likumdošanas iestādēm vai padoņēm, kuŗu ievēlēšana veicinātu "plurālismu", tas ir, vairāku kandidātu uzstādīšanu vienam amatam, pašreiz gan tikai no komunistu partijas; revidēt tiesību kodeksus, piešķirot tiesnešiem lielāku patstāvību, palielināt pilsoņu tiesības un, vispār, politiskās un ekonomiskās sistēmas demokratizēt (šinī vietā nevar atturēties no izbrīnas izteikšanas. Pēc tam, kad mēs septiņdesmit gadus bijām dzirdējuši, ka vienīgā īstā demokrācija pastāvēt tikai Padomju Savienībā, mums tagad pasaka, ka bez politisko un ekonomisko sistēmu demokratizēšanas reformām nebūšot panākumu. Vai īstu, simtsprocentīgu demokrāciju vispār var vēl tālāk demokratizēt?).

Kādā vietā savā grāmatā Gorbačovs saka, ka viņi pilnā mērā atjaunojot sociālisma principu: "No katra pēc spējām, katram - pēc darba". Tas izklausās drīzāk pēc kapitālisma principa. Sociālisma princips, kuŗu mēs atceramies, skanēja, apmēram, šādi: "Katram pēc viņa spējām un pēc vajadzības".

Tāpat ir ar Gorbačova deklarēto atklātību, kas ir katras demokrātijas pamatā, un parādīšanu patiesības gaismā. Tā, piemēram, viņa valdība nevar atrast pie 1939. gadā noslēgtā Ribentropa - Molotova pakta pievienoto slepeno protokolu par Austrumeiropas sadalīšanu iespaidu sfērās... Būtu es to zinājis, es būtu aizsūtījis viņiem kopijas vācu un krievu valodās ar visām steigā pielaistām mašīnrakstīšanas kļūdām. Es šādas kopijas saņē-

mu no Anglijas Ārlietu ministrijas ar mūsu sūtņa Kārļa Zariņa palīdzību jau vairāk kā pirms trīsdesmit gadiem, proti, 1957. gadā. Kad igauņi minētos dokumentus nopublicēja, tad vēl palika iespēja apšaubīt to autentitāti, kaut gan angļi bija tos atraduši jau kara beigās Vācijas Ārlietu ministrijas arhīvos. Es domāju, ka mums darījumos ar Padomju Krieviju der atcerēties, ka viss ir ļoti relatīvs, tāpat kā tas jau bijis pagātnē.

Neraugoties uz visu sajukumu, tomēr nevar noliegt, ka Latvijā patreiz eksistē neiedomājami lielākas pilsoniskās tiesības, nekā tas bija vēl pavisam nesen, un latviešu tauta tās pilnā mērā izmanto, virzoties uz savu gala mērķi - brīvu un neatkarīgu Latviju. Nacionālisms, kas bija gandrīz piecdesmit gadus gruzdējis zem mūsu izpostītās zemes pelniem, ir no jauna uzliesmojis. Tas ir noticis arī Igaunijā un Lietuvā un vēl trijās citās Padomju Krievijas republikās - Armēnijā, Azerbeidžanā un Grūzijā, kā arī gandrīz visā Austrumeiropā, kur tāpat notikusi tautas nacionālās apziņas atmošanās, līdzīgi tam, kā tas bija ar "Prāgas pavasari" 1968. gadā. Padomju Savienībai, kurā dzīvo kāds simts dažādu tautību un no kurām krievu ir tikai 51 % no kopējā skaita, katrs nacionālisma izpaudums sagādā lielas raizes. Daži politiskie zinātnieki domā, ka Padomju Krievijas impērija jau šodien grīļojas.

Kā ir ar mūsu dzimto zemi? Vai mēs šogad, atzīmējot Latvijas septiņdesmito dzimšanas dienu, lasot laikrakstos Latvijā dzīvojošo patriotu runas un redzot dažādos veidos lielas ļaužu masas demonstrējot, varam teikt, ka viss tas nozīmē brīvas Latvijas saules lēktu jeb vai tā ir tikai rīta ausma? Diemžēl, tā vēl ir tikai rīta ausma. Padomju Savienība atļauj baltu tautām izmantot cilvēku tiesības vairāk nekā citās republikās dzīvojošām tautībām, iepriekšējo sevišķas nozīmes dēļ, sekmīgas pārkārtošanās politikas izvešanā. Pēc tās ieskatiem, Baltijas valstis ir visvairāk attīstītās republikas Padomju Savienībā, un tajās nav vēl pilnīgi izzdusi darba ētika. Bez tam, Latvija var Gorbačovu sevišķi interesēt jaunās politikas eksperimenta dēļ, jo tā ir pārmērīgi industrializēta, kam nāk līdz arī daudzas blakus parādības. Tā Baltijas valstis iegūst "Laboratorijas" un eventuāla parauga stāvokli, kas, savukārt, stiprina viņu pozīcijas sarunās ar Padomju Krieviju, prasot sev dažādas tiesības, ko Padomju Krievija ir ar mieru pa daļai darīt, atskaitot pilnīgu neatkarības atzīšanu.

To ir nepārprotami pateicis Aleksandrs N. Jakovļevs, Gorbačova labā roka, kā to ziņo N. Y. T. korespondents P. Taubmens no Maskavas 1988. gada 27. oktobrī. Pēc viņa atreferējuma Jakovļevs esot teicis, ka "Baltijas valšņu iedomas, ka tās varētu atgūt to neatkarības statusu, kāds tām bijis pirms padomju aneksijas 1940. gadā, esot vienkārši nereālas." Tādas tās, diemžēl, patreiz ir. Šķiet, ka Padomju Savienībā tagad nevarētu atrast nevienu, kas uzdrošinātos un varētu atļaut Latvijai no Savienības izstāties, un Latvija ir par mazu, lai to izdarītu atklātā konflikta veidā.

Sagaidāms, ka Gorbačova reformas mēģinās realizēt un nākošos piecos gados nekādas principālas pārmaiņas nenotiks. To tā deklarējis arī Gorbačovs savas grāmatas 45. lpp, sacīdams: "Skaidrs, ka padomju varu nomainīt mēs negatavojamies, no tās principālajiem pamatiem mēs neatkāpsimies." Tas gan neizslēdz lielu satri-

cinājumu rašanos tās perifērijā, kur cilvēki prasa maizi un brīvību, kas var sajaukt visus Gorbačova plānus.

Pet kas notiktu, ja reformas izrādītos nesekmīgas, kas var arī notikt? Ungārijai, uz kuru Gorbačovs raugās kā uz paraugu savu reformu izvešanai, tagad draud 10 - 20 % inflācija. Tāds stāvoklis var rasties arī Krievijā, kad tur atceļs cenu kontroli. Daudzi ekonomisti netic, ka pārkārtošanās politikai būs cerētie panākumi. Šeit minēsim tikai Robertu M. Geitu, CIA direktora vietnieku, kurš saka, ka Krievijas ekonomijas slīdēšana pa spirāli uz leju neesot vairs apturama. Tāpat arī Dr. A. Sakharovs, kurš principā atbalsta Gorbačova reformas, apšaubā, ka pārkārtošanās valsts saimniecība būšot sekmīga, jo Gorbačovam neesot konkrēta plāna. Daži speciālisti domā, ka neveiksmes varētu parādīties jau dažu gadu laikā un ka reformas varētu nobeigties ar pilnīgu saimniecības sabrukumu - chaosu. Latvija dzīma diezgan chaotiskā situācijā. Vai tās brīvības atgūšana arī varētu notikt chaotiskā situācijā, kaut citādā? Ja tā, tad tas varētu prasīt no mūsu tautas diezgan lielus upurus.

Ievērojamais angļu vēsturnieks Arnolds J. Toinbijs (Toynbee) raksta, ka četri faktori esot bijuši izšķirīgi pie Baltijas valšņu nodibināšanās: 1. Krievu impērijas sabrukums, 2. Vācu kaņaspēka atrašanās Baltijas valstīs bolševiku revolūcijas sākuma posmā, 3. Vācu impērijas sabrukums un 4. Latviešu tautas apņemšanās būt brīvai un gata-vībai par to cīnīties. Tā tad Latvijas brīvības iegūšanai, pēc viņa domām, bez brīvības cīņām bija nepieciešami vēl trīs priekšnoteikumi. Jautājums - cik un kādi priekšnoteikumi nepieciešami Latvijas brīvības atgūšanai tagad? Varbūt kāda no trim iepriekš minētām pašreizējām situācijām varētu kļūt par tādu priekšnoteikumu.

Ņemot vērā to apstākli, ka Baltijas valšņu un, it sevišķi Latvijas, sadarbošanās reformu izvešanā Gorbačovam ir ļoti nepieciešama, tas varētu kļūt par pirmo priekšnoteikumu ceļā uz brīvības atgūšanu. Būtu jāprasa no Gorbačova pēc iespējas daudz un iegūtais steidzami nodrošināms. Šī cīņa nebūs viegla, jo ir darīšana ar ļoti gudru un bezbailīgu pretinieku.

Isā laika dēļ, kas ir mūsu rīcībā, nav iespējams tuvāk ieskatīties, kā viņš mācējis tikt galā ar partijas iekšējiem spēkiem, kuri kopš Staļina nāves cēlušies un gremdējuši partijas vadītājus. Bez tam visi, kas mēģinājuši reformēt un nodibināt kārtību Krievijas saimniecībā, vienmēr atdūrušies uz birokrātu lielo pretestību, kas, pirmkārt, bijuši ieinteresēti savas varas un privilēģiju paturēšanā. Gorbačovs atradis atrisinājumu. Viņš ar savu atklātības politiku atvēris durvis preses uzbrukumiem birokrātiem individuāli, un, tā ka viņi nav organizēti, tie praktiski palikuši bez aizsardzības. Nevajaga aizmirst, ka viņš bijis draugs kādreizējam čekas priekšniekam Jurim Andropovam, kuru ievēlēja par partijas ģenerālsekretāru pēc Brežņeva nāves. Gorbačovs ir, patiešām, parādījis lielu meistarību politikas formulēšanā un tās realizēšanā soli pa solim. Nākošā pavasarī viņu, droši vien, ievēlēs par valsts prezidentu, un tad viņa rokās būs koncentrēta milzīga vara, līdzīgi caram vai

diktatoram. Pie visa tā, viņu uzskata par populārāko politiķi Rietumu pasaulē un kapitālisko valsts valdības steidzas slēgt ar viņu saimnieciskus līgumus un dot kreditus, daudz nejaūtādas, kādām vajadzībām viņu naudu lietos.

Nav mans nolūks runāt par stratēģiju, kāda mūsu tautiešiem būtu jālieto Latvijā savos centienos pēc brīvības un neatkarības atgūšanas. To viņi vislabāk zinās.

Mums jādomā par to, kā mēs varam viņiem palīdzēt un ko mēs varam šeit darīt kopējā mērķa labā.

Pirmkārt, mums jāuztur cieši sakari ar mūsu tautu un tiem, kas cīnās par Latvijas brīvību un neatkarību.

Otrkārt, mums viņi morāli un materiāli jāatbalsta.

Treškārt, saziņā ar viņiem, mums būtu jāsaģatavo speciālas studijas par tālākās nākotnes problēmām, ko viņiem būtu grūti izdarīt informācijas trūkuma dēļ. To pa daļai pasāka jau darīt Latviešu Akadēmisko Mācības Spēku un Ziņātņu Apvienība (LAMZA) pagājušā gadā.

Ceturtkārt, mums viņi jāapgādā ar nepieciešamo informāciju, kāda viņiem Latvijā nav dabūjama.

Piektkārt, mums jācenšas panākt lielāka vienotība kā dzimtenē, tā trimdā, kā arī starp šīm divām tautas daļām, lai mēs, patiešām, justos kā viena nedalāma tauta.

Sestkārt, mums šinī krastā politiskā laukā būtu jādara aptuveni tas pats, kas darīts līdz šim, bet būtu jāmeģina iet vienu soli tālāk, proti, panākt Baltijas valsts neatkarības jautājuma piesaistīšanu līgumiem, kuŗus ASV valdība slēgtu ar Padomju Savienību. Tas ir tas, ko amerikāņi sauc par "linkage".

Mēs visi varam vienā vai otrā veidā šajos darbos piedalīties, un mums tas ir jādara, lai Latvija piedzīvotu brīvības saules lēktu, uz ko mums tagad ir lielākas cerības kā jebkad līdz šim.

JĀNIS A. APERĀNS.

GRĀMATAS:

KARAVĪKSNAS LOKĀ.

Oskars Perro, autora izdevums, 1988. gadā, 203 lpp.

Oskars Perro pavisam īsā laikā ir pārspējis visus kara atmiņu rakstītājus - septiņu gadu laikā publicēdams četras grāmatas! Tas, šķiet, ir jauns rekords, un autoram rakstīšana it kā veicas un rit bez grūtībām. Tomēr tas tā nu īsti nav. Pats autors atzīstas šīs grāmatas priekšvārdos, ka "...Daudzi atzina, ka rakstītam piemīt savāda grūti definējama dzirksts, kas liek lasītājam domāt, ka viss radies bez lielas piepūles. Taču tas nu gan nav tiesa. Ne vienmēr viss nāk "pats no sevis"... Lai rakstītais "ietu pie sirds" - ir jāraksta lēni un nesteigdamies, uzrakstīto vairākkārt pārbaudot, labojot un izslīpējot valodas un domu skaidrību..."

Tomēr viss līdz šim uzrakstītais ir tapis, kā karavīri saka - triecienu tempā. Nav šaubu, ka šis temps ir tapis paša autora veiklībā izteikt savas domas skaidri un sakarīgi. Bez tam autors ir apveltīts nevien ar prasmi savu rakstītā vārdā piedzīvoto atstāstīšanu zināmā secībā, bet tam palīdzējusi arī literārā apdāvi-

nātība un rokās ielikta lieliskā spalva.

Oskars Perro ir nevien ar labu izglītību mātes valodā, vairāku valodu prašanās apdāvināts cilvēks, bet vēl vairāk piedzīvojumu bagāts savu rakstīto tematu atrašanās. Līdz šim viņš ir aprakstījis visos savos grāmatu stāstījumos savus karavīra piedzīvojumus, sniedzams daudz autobiogrāfiskā skatījumā. Oskars Perro ir nevien izcils patriots, bet arī, iziedams cauri visām II pasaules kara gaitām, šo karu atzīst par uzdevumu un nepieciešamību, lai cīnītos par savas tautas brīvības atgūšanu. Pagājušā kara autoram iznācis piedalīties gan mazāk, gan vairāk saistītos uzdevumos, nekā tas katram cīnītājam bijis iespējams. O. Perro uz Austrumu fronti dodas kā vienkāršs ierindnieks jau kara pirmajos mēnešos pēc Latvijas atbrīvošanas 1941. gadā, paliek kaujas laukā līdz kara pēdējām dienām. Pienākumus pildot, saņem daudzus apbalvojumus un izkaŗojas visgrūtākās pozīcijās, kā tas bija Holmas cietoksnī, Vidzemē un Kurzemē, un arī pildīdams dienestu pienākumus augstos kara vadības centros, kādi bija Latviešu leģiona ģenerālinspektora, divīzijas un korpusa štābi, tā radams iespējas parādīt sevi nevien kā ierindas cīnītāju, bet arī tikties ar augstākiem virsniekiem, viņu štābos daudz ko redzēt, dzirdēt, uzzināt, analizēt un izvērtēt. Bez tam daudz pētīdams kara norises gaitas vācu, angļu un citu valodu publikācijās tapt par saprātīgu "tiesnesi" un izvērtētāju kara notikumu labākām un ļaunākām pusēm.

Viss tikko teiktais ir lielā mērā atvieglinājis autora stāstījumu tapšanu viņa grāmatās.

Ja pirmās trīs grāmatas bija daudz "viengabalinākas" savos stāstījumos, pēdējā parādās daudz militārā filozofisma un ne visi tematī izteikti notikumu secībā. Ka grāmata nav steigas darbs, bet rūpīgs apstrādājums, liecina tās visi 19 īsstāsti, katrs meistārīgi apstrādāts un uzrakstīts. Īsstāsti visumā ir Oskara Perro uzrakstītā stiprā pusē.

Kā negrozāms savu domu paudējs II pasaules kara notikumos, autors mīl atstāstīt arī vairākus tieši militāri politiskus kara vērtējuma tematus un izvērtē teikto savā skatījumā - kā tas noritējis tā un ne citādi.

Grāmatas katru īsstāstu autors, kā tas viņam ierasts, iesāk ar kāda dzejnieka vai domātāja vārdiem, kas lasītāju tūdaļ ievada rakstā veltītām domām un saturam.

Viņa pirmais stāsts grāmatā "Karavīksnas lokā" - "Pret beztiesību" stāsta par to, kā pēc latviešu vīriem bija jācīnās II pasaules kara ar vāciešiem kā sabiedrotiem, kā pēc tik daudziem bija jānoliek savas galvas un, cildinot šo vīru un zēnu uzpurēšanos un varonību, izsaka negrozāmu pārliecību, ka tie, kas atdevuši savas dzīvības par savu tēvu zemi tāpēc, lai mūsu tautas jaunās audzes dzīvotu, un apliecina, ka neviens no kritušajiem "nav miris, kaut arī aizgājis tālu, tālu. Miris ir tikai tas, kuŗu vairs nepiemin un neatceras."

Šis pagrais stāsts mums visiem atgādina, ka kritušie varoņi nav upurējuši savas dzīvības par velti, bet lai Latvija dzīvotu. Un kaut tagad mēs varam cīnīties ar citiem ieročiem - gribētos "vēl reizi putenī un

salā savu sirdi pamieļot - cīnoties līdz galam (Ed. Tūtera vārdi)."

Šis raksts gan vairāk domāts nevien mūsu bijušo cīnītāju varonības apliecināšanai un nepieciešamībai, bet, galvenām kārtām, veltīts mūsu jaunajai audzei, lai tā zinātu un saprastu, kāpēc viss bija tā un ne citādi... Grāmatu rakstot autors gan vēl nezināja, kas patreiz notiek mūsu tēvu zemē, kur vēl dzīvi palikušie mūsu Leģiona vīri piedalās mūsu tautas revolūcijā, prasot mūsu tautai tiesības būt kungiem savā zemē, tāpat kā to darīja pirms vairāk nekā 40 gadiem kaujas laukos... Savā grāmatas otrajā stāstā "Nojautas" autors pastāsta par aiziešanas nojaušanu, kādu pazīst katrs cīnītājs kaujas laukā.

Nedaudz grāmatas saturu pārsteidz divi tās stāsti - "Balles gaisotnē" (trešais) un pēdējais - "Kamoliņš". "Balles gaisotnē" neapšaubāmi valodas izteiksmes un literārā ziņā ir labākais darbs šajā grāmatā. Tajā autors piemin divus virsniekus pseudonīmos, un šī stāsta saturs ļoti labi iedētos kāda kara laika mīlestības romānā, ja reizi O. Perro tādu uzrakstītu. Pēdējais attēlo karavīra piedzīvojumu ar kādu mazu kaķīti, kur māti nogalinājis karš kādās lauku mājās, kur Īsu laiku uzturas Perro vienība. Autoram rūpes par nobadināto dzīvnieciņu, kurš tomēr beigās jāatstāj, vienībai pārvietojoties uz citu vietu. Tas ir nozīmīgs un sentimentāls piedzīvojumu stāsts kara traģēdijās...

Pārējie grāmatas stāsti vairāk vai mazāk skar paša autora piedzīvojumus un militāri filozofiskus apskatus par kara norisēm, kā arī citu autoru vērtējumus par visu II pasaules karu kā tādu. Tie ir "Uzbrukums", "Varoņu veļu laikā" un vēl citi. Daži autora militāri politiskie vērtējumi nebūs visiem lasītājiem pieņemami, kā, piemēram, par sadalīto Vāciju, izsakot domu, ka šāds stāvoklis izslēdz krievu uzbrukumu Eiropā, jo tie (ja tāds gadījumā notiktu) nekad neļautu savu apsvērumu pēc Vācijām apvienoties. Bet kāpēc tad tās nevarētu apvienoties komunistiskā Vācijas vadībā? Bez tam mums taču nav noslēpums, ka krievu stratēģiem arvienu vēl pieder plāni (un to apliecina arī armiju izvietojums) kara gājieniem visas Eiropas iekarošanā.

Vērtīgs stāsts pats par sevi ir "Leģions", kas attaisno Leģiona dibināšanu, cīņas jēgu un dramatisko beigu cēlienu. Kāpēc tas bija tā un ne citādi daudziem ir aizmirsis...

Šķiet, grāmatā varēja izpalikt stāsts par "Apsēsto patvaļu", kas skar dažus žīdus attiecībā uz mūsu karavīru vajāšanu, t. s., kara noziedznieku jautājumā, kur vairāk vainīga taču ir čeka. Bez tam par šīm lietām jau runāts ir daudz. Šo žīdu - vajātāju nav daudz, un vai tāpēc gudrāki nebūtu bijis šo jautājumu vispār ignorēt. Varam jau pieminēt arī mums nopietni draudzīgus žīdus, kā, piemēram, bijušo mūsu nacionālās armijas politisko vadītāju Mavrinu Vulfsonu, publicistu Franku Gordonu un vēl citus.

Pie autora piedzīvojumu stāstiem pieder stāsts par "Atrasto vēstuli" un citi. Stāstā par 15. divīzijas komandiera Obvurcera pazušanu liecinieks nav zinājis patiesību, kur palicis Obvurcers ar savu tulku ltn. Putniņu. Patiesībā, nepārvaldot kaujas apjukuma stāvokli Pomerānijas kauju sākuma dienās Obvurcera mašīna iebrauca krievos un krita gūstā. Obvur-

cers no Krievijas gūsta piecdesmitajos gados atgriezās Vācijā, kur neilgi pēc tam mira. Ltn. Putniņš gūstā bijis Īsu laiku, dzīvoja Rīgas jūrmalā un tikai pagājušā vasarā mira ar trieku, vilcienā braucot uz darbu Rīgā.

O. Perro militāro plānojumu atstāstījumi, kā tas minēts stāstā "Otrā pasaules kara priekšspēle", ir pagarš, agrāk nekur nelsaits Hitlera plāns par uzbrukumu Padomju Savienībai, jau agrāk sadarbojoties ar Angliju un Itāliju. Tas izklausās pat neticams šo trīs varu kara plānu īstenošanā, un būtu bijis labi, ja autors būtu atsaucies uz avotiem, no kuriem šis ziņas nēmtas.

Īsstāsts "Uz vairoga" ir traģisks apraksts par kāda cīnītāja krišanu. Pārmetumi Geringam par kara izšķirējiem notikumiem ir autora kaut kur aizgūts vēsturisks atstāstījums un satur daudz patiesību par šī valsts maršala lielīgiem solījumiem un daudzajām kļūdām, neapsvērto pielabināšanos Hitleram, kaut jāņem vērā, ka Geringa nebija lāga sagatavots ar militārām un vispār stratēģiskām zināšanām. Viņš arī nekad nepūlējās savā militārās karjēras laikā kaut ko apgūt, savu karjēru balstīja vienīgi uz veco kaujinieka slavu, ko bija guvis I pasaules kara laikā izcilā lidotāja Richthofena eskadrīlā. Ar vienkāršajām kaujinieka zināšanām grūtajās II pasaules kara atrisinājumu problēmās ar kādreiz parādīto varonību vien nepietika. Bija nevien svarīgi ar savu politisko svaru uzbūvēt vācu aviāciju, bet arī jāprot izvērtēt tās darbības sekas un militārā prasmē ar mazāk zaudējumiem gūt lielākas uzvaras. Sabiedrībā ar kara lietu neprāšanu Hitleram blakus bija jāstāv ne "mīkstmiesim" Geringam, bet citam kara mākslas lietpratējam.

Saistošs ir autora stāstījums par sievietes lomu attiecībā uz karavīriem stāstā "Nakts kara slimnīcā". Viena no interesantākām nodaļām ir "Slavenie portreti". Te autors raksturo lieliskākos Vācijas II pasaules kara vadoņus, kā Guderlānu, Manšteinu, Rundstedtu, Modelu un vairākus citus, ar kuriem bieži vien iznākušas sadursmes Hitleram militāro akciju plānošanā un vadīšanā, sevišķi izceļot vairākkārt atcelto tanku izmantošanas un radīšanas lielmeistaru Guderlānu un Modela vienreizējo mākslu glābt neglābjamus stāvokļus. Kā humoru var uzskatīt Modela liecinājumu, ka frontes stāvokļa glābšanai viņš esot uz jauno virspavēlnieka amatu atvedis nevis it kā nepieciešamos papildspēkus, bet gan pats sevi. Savu frontes stāvokļa glābšanu viņš arī sekmīgi veic. Šī nodaļa uzrakstīta efektīvi un pārliecinoši, vienīgi jānožēlo, ka autors nav atsaucies uz iegūtajiem ziņu avotiem.

Nodaļas "Atceries Kurzemes cietoksni" un "Atbildes ASV virsniekam" ir pārliecinošas tajā ziņā, ka autors te apliecina izpratni mūsu tautas un karavīru traģēdijā kā kara laukā, tā pēc tā atstāšanas un notikumiem pēcķara stāvoklī. Tikpat meistarīgi ir uzrakstīta nodaļa "Mūžības mirklī", liecinot par prasmi pastāvēt cīņā un nest vajadzīgos upurus.

Kopumā savā jaunajā grāmatā Oskars Perro ir pratis savus stāstījumus ietvert labi lasāmo kārtā, labā valodā un, nav šaubu, ka šoreiz grāmata veltīta vairāk mūsu nākošajam

audzēm kā liecinājums, ko nozīmē karš, tēvijas mīlestība un spēja varonīgi atdot savas jaunās dzīvības brīvības labā. Vai tas būs tā arī nākotnē? - Cits jautājums ir, cik no mūsu jaunās audzes būs to, kas šo grāmatu lasīs un sapratis... Bet par visu rakstīto Oskars Perro pelnījis pateicību no tiem, kas grāmatu lasīs un tās saturu pratīs izvērtēt.

Grāmata ilustrēta ar, apmēram, 40 kara laika foto uzņēmumiem, atskaitot vienu, visas pirmpublicējumā, kas piedod grāmatai šajā ziņā vērtību. Titullapā autors vācu armijas maskēšanās tērpā. Drukas kļūdas nemanīju, par ko liela pateicība korektoram (varbūt pats autors?). Grāmatas iekārtojums iespaidīgs.

Autors var lepoties arī ar jaunvārdu atrašanu jau tā bagātajai mūsu valodai. Viens no tiem ir arī šīs grāmatas virsraksts. Tāpat lasītājam patīks autora literārā izteiksmes bagātība.

Kā būtu, Oskar, ja vēl rakstītu jaunu grāmatu, ne kā Ištāstu kopojumu, bet kā romānu? Pirmā nodaļa tam ir jau gatava - Tavs Ištāsts "Balles gaisotnē". Tas prasītos pēc turpinājuma, jo ar aprakstīto balli jau nekas nebeidzas, bet vienīgi iesākas...

Lasītāji būtu iepriecināti, kā tagad - izlasot "Karavīksnas lokā".

VILIS HÄZNERŠ.

VĒSTULES NO LATVIJAS:

SVINĒJĀM 18. NOVEMBRI.

Vakar mēs, latvieši Latvijā, pēc ilgiem, ilgiem gadiem atkal svinējām 18. novembri - Latvijas valsts pasludināšanas dienu. Es to pieredzēju pirmo reizi savā apzinīgajā mūžā. Vakar Rīgā un visās Latvijas pilsētās un ciemos plīvoja sarkanbaltsarkanie karogi, skanēja svinīgi un sāpīgi vārdi un dziesmas. Pie Raiņa pieminekļa (bijušā Esplanādes laukumā) skanēja dziesmas un dzeja, mirdzēja sveču liesmas cilvēku rokās. Plīvoja arī Lietuvas un Igaunijas karogi. Pēc tam gājām pie Brīvības pieminekļa. Viss laukums un iela abos virzienos, gājēju celiņi parkā bija pārpildīti, skanēja savilmojošas runas, kuņas gan nosodīja, gan aicināja. Tauta atsaucās uz to ar saucieniem, aplausiem un dziesmām. Prožektoru gaismā mirdzēja pāri par simtu sarkanbaltsarkano, vairāku desmitu zili melni baltie igauņu un dzeltenī zaļi sarkanie lietuviešu karogu!

Izrādās, ka lietuviešu studenti no dažādām Lietuvas pilsētām bija atbraukuši liels pulks - vesels vilciena sastāvs! Viņi teica, ka tādēļ, ka zinot, ka Latvijā latviešu esot mazākumā! Lietuvieši savā zemē pašlaik ir 82 %! Bet mēs, aptuveni, 40 % !!

Vakar lija smalks un biezs lietuss, lija visu vakaru. Bet cilvēki neizklīda, bet pēc mītiņa pie Brīvības pieminekļa vēl devās uz Daugavas krastmalu dziedāt un dejot, jo bija svētki! Tumšajās Rīgas debesīs slējās karogu mežs, tam pāri varenais Brīvības pieminekļis, kuņu izgaismoja spoži prožektoru un Mātes Latvijas tēls stāvēja mierīgs, stalts un aizstāvošs. Tikai pāri gaišajam granīta vaigam iezīmējās tumša lietuss asaru svītra. Tas bija ļoti simboliski.

Mums visiem, Ištājiem latviešiem, šajā straujo motikumu satraucošajā laikā bieži jānorauš pa asarai, jo sirds ir neziņas un cerību pilna. Katra diena un pat stunda nes ko jaunu.

DALĪBNIECE.

Es, latviete dzimtenē, griežos pie jums, latviešu laikraksta redakcijas svešumā, lai jūs man sniegtu palīdzīgu roku, atsaucīgu sirdi. Esmu uzzinājusi, ka mani brāļi mīt svešumā, bet viņu dzīves vieta nav zināma, vai tā ir Kanadā, vai kur citur. Meklēju viņus ar mūsu laikraksta Dzimtenes Balss starpniecību, bet šīs pūles ir bez panākumiem. Tā kā viņi nav atsaukušies manam sludinājumam dzimtenes laikrakstā, tad sirsniņgi lūdzu jūs ievietot savā laikrakstā šādu sludinājumu:

Jāni Jāņa d. PUZULI, dzimušu 1927. gadā, un Rūdolfu Jāņa d. PUZULI, dzimušu 1922. gadā (pirms kara dzīvoja Valkas apriņķa Palsmanes pagastā) meklē māsas.

Lūdzu atsaukties latviešu svešumā, kuņiem par mūsu brāļiem kas zināms.

Rakstīt: Milijai PRIEDITEI, Latvijas PSR, 228678, Valkas rajonā, p. n. Bilska.

Palieku cerībā, ka mans lūgums tiks ņemts vērā. Sirsnīgs paldies par to.

Ar dziļu cieņu

TAUTIETE LATVIJĀ.

1989. GADĀ PABALSTOS \$ 50.000.00.

LATVIEŠU FONDA padome ziņo, ka 1989. darbības gadā, latviešu kultūras un audzināšanas pasākumiem fonds ir paredzējis piešķirt pabalstus vismaz \$ 50.000.00 apmērā.

Līdzekļus piešķir Latviešu Fonda dalībnieki, rakstveidā nobalsojot par iesniegtajiem projektiem. Nelielu daļu, jeb tā saucamo: sēklas naudu, piešķir padome.

Latviešu Fonds pieņem izvērtēšanai un atbalsta pasākumus, kas kalpo latviešu tautas vajadzībām: latviskā izglītībā un audzināšanā; mākslā un daiļamatniecībā; zinātnes disciplīnās, kas saistītas ar latviešu zemi un tautu; un citādos kultūrālos pasākumos, kam nozīme un vērtība latviskajā dzīvē.

Fonds nepiešķir līdzekļus latviešu politiskā darba atbalstam, latviešu saimniecisko pasākumu atbalstam vai zinātniskam darbam, kam nav tiešu saistību ar latviešu tautu un zemi. Tāpat fonda līdzekļi nav piešķirjami stipendijām un ceļa naudām uz konferencēm un sanāksmēm.

Piešķirumi pieprasāmi līdz 1989. gada 15. martam. Tuvāka informācija un projektu pieņemumu veidlapas pieprasāmas Astrīdai Jansonei, 21941 Marian Circle, Fairview Park, OH 44126, U. S. A. Telefons darba laikā - 216-845-9090; citos laikos 216-734-3738.

Eiropā tās var pieprasīt Fonda Eiropas pārstāvei Austrai Krēsliņai, Kevingeringen 23, S-182 33 Danderyd, Sverige; telefons 753 1957.

Austriņijā - A. Zariņam, 16 Ferntree Rd., Engadine N. S. W. 2233, Australia.

LF

Redakcija sirsnīgi pateicas visiem, kas iesūtījuši vēstules no Latvijas. Šī nodaļa lasītājos izraisījusi dzīvu interesi, tādēļ lūdzam arī citus tajā piedalīties. Lūdzam pievienot sūtītāja vārdu, adresi un telefona numuru, ievērot iesūtīšanas termiņu - ik mēneša 15. datum!

Redakcija.

PASAKA PAR DIVIEM VILKIEM.

Reiz mežā mita divi vilki -
Viens brūns, bet otrs iesarkans.
Gan abu dabu, abu krāsu
Var atšķirt tik labs pazinējs.
Tie kopā medīja un kāvās,
Kad jādala bij medījums.
Un reizi kādā kautiņā
Bij abi nokāvušies tā,
Ka nokert jēru nejaudāja,
Kam klība bija viena kāja.
Tad izrādījās - sarkanais
No abiem bija gudrākais.
Viņš sīkos zvērus pulcēja
Un teica balsī medainā:
"Mēs dibināsim kopību,
Mūs meža zvēru brālību
Uz gluži jauniem principiem,
Uz vienlīdzības pamatiem.
Kas jūsu bij, būs tagad mūsu
Un kas bij man, būs tagad jūsu.
Man vēders tukšs jau daudzas dienas.
Nav vietas labākas nevienas,
Kur iekārtot bez darbiem dārgiem
Var kopus mītni zvēriem vārgiem.
Šī āda sala dienās bargās
Un asie zobi, ilķpi šie,
Pret plēsoņām būs sargi tie.
Ja kādam te būs apnicis,
Ik brīdi varēs izstāties,
Jo mītnēi izejas ir divas,
Pat tumsā viegli atrast tās!"
Ka vilks nu beidzis vilka gaitas,
Tam noticēja dažas aitas,
Kas mītnē vietu izlūdzās
Un steigšus tajā ievācās.
Kam ievākšanās grūtāk gāja
Un ķērās galva, vai ar' kāja,
Tam asi zobi palīdzēja,
Kas tagad pašiem piederēja.
Bet odi, mušas, dunduri,
Daudz dziedāja pa pasauli,
Cik kopmītnē te jauki klājas,
Un visi jūtās tur kā mājās.
Neviens tur negrib projām iet -
Tak neprāts būtu projām skriet.
Jo Brālība kur grozījās,
Tur tādas vielas palikās,
No kuņģam mušas vairojas
Un citi mūdži barojas.
Bij pagājis laiks diezgan ilgs,
Uz pekām ticis Brūnais vilks.
Ar Brālību tas lamājās,
Bet klusām bieži brāļojās.
Tad meža zvērus pārsteidz fakts:
Starp "naidniekiem" ir noslēgts pakts,
Kas Lielo Sumburu sadalot,
Liek pusi Sabrālībai dot.
Trīs stirnu bukus piedevām
Un ziemeļbriedi uzkodām.
Gan ziemeļbriežu medībās
Tā neveiksmīgi gadījās,
Ka zaudē viņa dažu zobu,
Kas skaistumā tai rada robu.
Bet Brūnam kauties paveicās,
Viņš sit un apkārt neskatās.
Līdz asins dzīru reibonī
Tas metas krūtīs Draudzenei.
Nu - īsta kaušanās tik sākās,
Draugs draugam dur un sit kā nākās.
Bet traci beidzot - baigais skats -
Ir Brūnais daļās dalīts pats!

Un atkal mūsu Brālība
Tur lauvās tiesu ieguva,
Jo karā daudz tā padarīja.
Tā ēda, rija, atkal rija,
Kaut nespēja vairs sagremot.
Bet nevar mantu citam dot!
No tā, ka rija tā bez sāta
Gan auga spēks un izmēri,
Bet dažās vietās trūka prāta,
Kā rāda daži piemēri:
Bij Brālība reiz tīri glīta,
Tai jaunai bij daudz pielūdzēju,
Bet rijībā tās glītums vīta
Un novērsās tās cienītāji.
Tā kļuva pretīga un ļauna,
Kā dažkārt veca ragana.
To nāvē kaites iekšķīgas -
Kā korupcija, mafija.
Tai jaunību vairs nevar dot,
Tik seju, matus krāsojot,
Bet īstās kaites ārstējot.

Latvijā sacerēts darbs.

FORUMS: PĀRDOMAS, VĒROJUMI, PIEZĪMES.

BALSU VAIRĀKUMS VAI SABIEDRISKĀ INTELLIGENCE?

Kāds rakstu zinātājs reiz izskaidroja:
Mans uzdevums, ko es mēģinu pildīt ar raktīta vārda spēku, ir jūs pārliecināt, likt jums dzirdēt, skatīt, saprast kaut ko, par ko es pats esmu skaidrībā; tas ir, pārliecināt, informēt un, ja laimējas, - arī ieinteresēt lasītāju. Latviešiem, kā trimdā, tā dzimtenē, rakstītais vārds, joprojām, vēl ir galvenais komunikācijas līdzeklis politisko vai citu problēmu izvērtēšanā.

Runājot vispār par mūsu laikmeta politisko attīstību, jāsecina, ka mūsu centrālā problēma nav tā, ka cilvēki, kam vara, dara nepareizas lietas vai, ka dažiem dota lielāka vara nekā citiem, un ka politikā trūkst skaidrības un godīguma. Tās joprojām ir nožēlojamās parādības. Bet tās ir tikai sekas vienai negrozāmai patiesībai - patiesībai, ka mēs burtiski nezinām, ko darām. Mums nav jēgas par to, kāda politika piemērota pašreizējai situācijai. Kaut arī gaiss ir biezs no runām par principālām pārmaiņām, par jaunas, globālas civilizācijas pareģojumiem, mēs esam nespējīgi vai nobījušies, lai aptvertu patiesību, ka mūsu pasaule ir mainījusies un ko tas nozīmē šo pasauli valdīt vai vadīt. Šī patiesība ir reizē sarežģīta un arī gluži vienkārša, un politika, protams, ir neizbēgami saistīta ar šīm pārmaiņām jeb ar evolūciju plašākā nozīmē.

Katram laikmetam bijis savs vēsturisks aicinājums, sava problēma. Klasiskie grieķi meklēja mūžīgi nemainīgo patiesību; Viduslaikos dominēja centieni iekļaut sabiedrisko un politisko dzīvi kristīgās ticības ietvaros. Cauri zinātnes un industriālās attīstības gadsimtiem rietumu cilvēks šodien nonācis reprezentatīvās demokrātijas strupceļā. Ar totalitārisma uzņākšanu uz politiskās skatuves iestājies gangsterisma gadsimts, un rietumu cilvēks vairs nezina, ko darīt.

Lielā krāpšana, kas sākās ar Atlantijas Čartu un turpinājās ar Techeranas un Jaltas nodevīgiem līgumiem, parādīja reprezentatīvās demokrātijas nespējību un glābību, kas

turpinājās vēl 30 gadu pēc kara beigām, tā sauktā, Helsinku nolīgumā. Padomju fašisma apspiestās un genocīdampakļautās mazajās tautās pa retam atskanēja drosmīgas balsis pret clementāro cilvēka tiesību iznīcināšanu. Taču rietumos interesu grupu uzpirktā prese par to ziņoja visai maz. Reprezentatīvo demokrātiju valdības jau kopš lielā krāpnieka Rūzvelta laikiem bija nodevušas vienu zemi pēc otras sarkanā fašisma varā. No vienas puses šīs valdības bija padotas vēlētāju masas primitīviem materiālistiskiem impulsiem, no otras - līdzekļu bagātām interešu grupām. Valgs, kas sasaista šīs dienas reprezentatīvo demokrātiju nevarības un nezināšanas gūstā, ir nemainīgais mīts par balsu vairākumu kā demokrātijas pamatu. Neskarot vēl citus piemērus, šī mīta aplamības pierādīšanai, minēsim tikai vienu: Katram vēlētājam ir šeit demokrātiska tiesība, nezināt to, ko viņš negrib zināt, bet katram vēlētājam ir arī tiesība balsot par to, ko viņš nezina. Tā kā ļaunū masā nezinātāju vienmēr ir vairāk nekā zinātāju, tad rezultāti nevar būt iepriecinoši. Valsts iekšējā dzīvē tas izpaužas biežās saimnieciskās krīzēs un bīstamā dabas piesārņošanā, ārpolitiski - nepārtrauktā atkāpšanās komūnisma agresijas priekšā. Pagātnes pieredze, fakti, loģika un cilvēka tiesības, kas ir visas civilizācijas pamats - caurmēravēlētājam vai nu nav zināmi, vai šķiet nesvarīgi viņa materiālistisko nolūku īslaicīgai sasniegšanai.

No otras puses vērojama tendence nostāties ārpus 'visa tā', kļūt apolitiskam. Tas sevišķi parādās pie latviešu vecākās paaudzes. Kāda vientiesība! Katrs mūsu elpas vilciens, ūdens malks vai 'hamburgers' ir ievienots gigantiskā, arvien pieaugošā savstarpējās atkarības tīklā starp cilvēkiem, organizācijām, mašīnām un ekoloģiskām sistēmām. Tas ir jaunais pilsāts, kas stājies grieķu polis vietā. Tāda ziņa, varbūt, nepatīkami pārsteidz ļaudis, kas vēlas būt 'apolitiski'. Skarbā patiesība ir tā, ka mūsu globālajā miestā nav apolītisku iemītnieku. Jūs varat iedomāties, ka izstājaties no šīs sistēmas kā pusaudzis no viņam noliešamas skolas. Bet tāpēc sistēma neizstāsies jeb nepametīs jūs. Tā drīzāk ievietos jūs trako namā, ja kļūsiat pārāk 'izolēti'.

Tāda globāla, visus aptveroša parādība ir straujais cilvēku skaita pieaugums un tehnoloģijas attīstība. Tās radījušas stāvokli, kad nesaudzīgā rīcība ar dabas materiāliem vairs nevar izlīdzināties dabas attīrīšanās procesā vai nodota tālāk nākamo paaudžu ziņā. Otra modernā laikmeta parādība, kas nešķījami saistīta ar dabīgās vides maiņām, ir, t. s., informācijas revolūcija. Nepārredzamais datu milzums socioloģijā un neizveidotās šķirošanas metodes kavē politiskās sistēmas attīstību. Tai iztrūkstot, primitīvo balsu vairākumu joprojām vēl uzskata par augstāko sniegumu demokrātiskā likumdošanā. Rezultātā sistēma nav ne īsti pragmatiska, ne funkcionāla. Tādēļ reprezentatīvo demokrātiju, kas jau stipri piesārņota gan politiskiem, gan reliģiskiem, gan arodnieciskiem un vēl citādiem personību kultiem, norišu straume nes pretī neparedzamai nākotnei. Uz kopīgās sistēmas plosa sakāpuši kā politiskie, tā apolītiskie ceļotāji. Kamēr pirmie dažkārt ķer ķeksi, lai atgrūstos no krācēm, - otri piemiedz acis vai cep pīrāgus savā teltī...

Lietotā metafora nav gluži ekzakta, bet politika bieži balstās uz mītiem un metaforām, jo

tās noderīgas situācijās, kad jāizšķiras uz nepietiekamu faktu pamata.

Pieņemsim, ka vadāt minēto plostu pa strauji plūstošu upi. Bet jūs to vadāt tikai daļēji, ne pilnīgi. Ir lietas, ko jūs nespējat darīt, piemēram, vadīt plostu pret straumi atpakaļ uz to vietu, kur jūsu ceļojums sākās. Jūs nevarat paredzēt arī, kas būs darāms katrā atsevišķā līkumā. Jūs pārvarāt krāces, sēkļus, pat kritumus, kā tie nāk priekšā, un nebūt nedomājat vienaldzīgi ļauties, lai straume jūs nes. Plostnieki, kas to mēģina, kļūst slapji vai vēl ļaunāk. Zināšanas un to pielietošana ir svarīgas. Jo vairāk jūs zināt par jūsu laikmeta straumēm un to pārvarēšanu, jo labāk. Bet zināšanas, fakti un pieredze ir visas tautas kopīgs īpašums. Tautas suverenā griba tādēļ nedibinās uz balsu vairākumu, jo tas, kā iepriekš minēts, var nezināt, vai izslēgt no lemšanas procesa svarīgus pieredzes faktus. Tautas kopīgā intelliģence, turpretī, ietver visu tautai vai sabiedrībai pieejamo zināšanu krājumu. Vaseļais vienmēr ir lielāks par daļu. Un kādēļ samierināties tikai ar to zināšanu daļu, kas ietilpst balsu vairākumā, ja pieejams ir viss?

Ir pietiekami skaidrs, ka tautas suverenā griba ir nedalāma. Tā ir īstais un vienīgais demokrātijas pamats. Tautas gribu nevar izteikt ne ķeizars, ne partija, ne balsu vairākums. To spēj izteikt tikai visas tautas kopīgā intelliģence. Diemžēl, reprezentatīvās demokrātijas procesos nav institūciju, kas organizētu un praktiski pielietotu sabiedrības kopīgo intelliģenci valsts vadībā vai organizāciju darbā. Bet demokrātiska valsts, kā vēsture rāda, nav stabila, ja tās procesi vairāk vai mazāk nedibinās uz tautas kopīgo intelliģenci. To pierādīja arī brīvās Latvijas vēsture.

Kā praktiski iedzīvināt sabiedrisko intelliģenci mazās latviešu saujības apjomā, tas būtu saturs citai nodaļai. Seit atliek pieminēt, ka sabiedrības vai kādas organizācijas kopīgā intelliģence darbojas pēc cibernētiskas jeb pašregulēšanās principa. Nepārtraukta, abpusēja informācijas vadīšana - no centra uz perifēriju un otrādi - ir nepieciešama, jo vairāk tādēļ, ka sākuma informācija nekad nav pilnīga. Valsts un saimnieciskās dzīves attīstība atrodas nepārtrauktā kustībā. Vēstures straumes nesta, tās vide mainās ik brīdi, un aiz katra līkuma atklājas jaunas klintis. Lai visu uztvertu un izvērtētu, nepieciešama ir komunikācija, mērķtiecīgi organizēts tīkls. Komunikācija, kā zināms, dod informāciju, informācija dara patiesību zināmu, kas, savukārt, palīdz spriest taisnību. Formula nav grūta. Un vai tad taisnība nav demokrātijas mērķis? Bet ja gribam celt demokrātiju, tad komunikācija ir tās pirmais stūrakmens.

Pievērsoties gaidāmām LNAK pārstāvju vēlēšanām, nevajadzētu aizmirst kandidātus, kas izprot komunikācijas vitālo nozīmi latvietības uzturēšanā un tautas pārdzīvošanas potenciāla celšanā. Personību kults garajos trimdas gados nekā paliekama nav devis, drīzāk nobīdījis mērķtiecīgu komunikāciju otrā vietā. Tā būtu organizējama vispirms. Pēc tam nāk informācija, ideoloģija un stratēģijas veidošana, kuŗas neviena bez komunikācijas nav domājamas.

Entuziastisku komunikācijas veicinātāju starp latviešu sabiedriskiem darbiniekiem nav daudz, bet Domu Talciniekiem zināmi divi: Žurnāla "Vaga" un mēnešraksta "MLB Zīpotājs" redaktori. Rakstītais vārds ir vēl joprojām mūsu populārākais komunikācijas līdzeklis.

D. T. ALTERNATIVES, Hamiltonā.

JAUTĀJUMI BRAUKŠANAS ATĻAUJAS IEGŪŠANAI
LATVIEŠU NEATKARĪGO AUTOVADĪTĀJU KLUBĀ
(Saīsināti arī LNAK).

Avīžu ziņa: "Pēc tam runā Anta Bergmane, kas saka: - No mūsu vidus nākuši tādi gara spēki, kā Rainis un Aspāzija, un šodien mums ir - ar ko lepoties - Jānis Peters, Imants Ziedonis un Māra Zālīte. Neaizmirsīsim arī Krišjāni Baronu. Dievs, svētī Latviņu un latviešu tautu."

Jautājumi, pareizās un nepareizās atbildes (Jāizvēlas viena.):

1. Kurā periodiskā izdevumā šī ziņa iespiesta?

- Dzimtenes vēstnesī?
- Dienviņškalifornijas Apskatā?
- Laikā?
- Literātūrā un Mākslā?

2. Kur runājusi Anta Bergmane?

- Meža parkā, Rīgā?
- Kultūras dienās Dienviņšamerikā?
- LNJAK kongresā Austrālijā?
- Kurzemnieku kolonijas 350 gadu jubilejā Tobago?

3. Kas bijis Rainis?

a. Gaŗezera vidusskolas direktors trimdas sākumā, kad viņa bildes tur vēl rautas no sienām?

b. Namsaimnieks Kastapolā, Šveicē, kam patēicīgie dīpīši tur uzcēluši pieminekli?

c. Lugas Jāzeps un viņa brāļi (arī daudzu citu grāmatu) autors, ko trimdas teātri nav spējuši iesūdot (Mēģinājuši gan lugu Jāzeps un viņa brāļi, bet arī tur nekas nēesot iznācis.)?

d. Ievērojamākais latvietis pasaulē, kam pelnītā ievēriiba palikusi liegta: potenciāls kandidāts Nobela prēmijai savā laikā, Sacimas deputāts, Izglītības ministrs, teātra direktors, tiesībnieks un paša sievas Elzas Rozenbergas - Pliekšānes vīrs?

4. Kas bijusi Aspāzija?

a. Tiesības zaudējusi vaidelote, atriebēja, vienmēr sidraba šķidrautā tērpusies cietumnieka sociālista Raiņa sieva Krievijā, pēc tam trimdā, Šveicē, beigās atbrīvotajā Latvijā; Saeimas deputāte, Tēvzemes balvas laureāte, kuŗas bēres izmantotas tautas patriotiskai manifestācijai vācu okupācijas laikā?

b. Sacīkšu zirga Pasaciņa jātniece hipodromā?

c. Rožu sugas augs, kas jāvij ap galvu, lai valdītu prieks?

d. Par vīrietī pārģērbusies vēsturiska persona senajā Griekijā, rakstnieces Aspāzijas lugā Aspāzija Latvijas Nacionālajā teātrī aktrises Lilija Erikas kailmiesīgi parādīta uz skatuves kā sieviete?

5. Kas ir "šodienīgie", augšējā avīžu ziņā pieminētie gara spēki - Jānis Peters?

a. Latvietis - tas pats Pēteris, tikai ar Iso "e" un bez "i"?

b. Cittautībnieks bez nacionālītātes, kā,

piemēram, krievs, kuŗa nacionālītāte nav nacionāla, kuŗa valoda nav krievu, kuŗa krieviskums nav krievisks?

c. Par lielu, lai būtu tikai viens no abiem?

d. Dzejnieks?

6. Kas ir Imants Ziedonis?

a. Piena ceļa poets?

b. Kurzemītes - Dievzemītes autors?

c. Ne Rimants - pats Imants?

d. Viens no drošsiržiem, kādus spēj izaudzināt tikai dzimtene?

7. Kas ir Māra Zālīte?

a. Elegances karaliene, kas spēj eleganti uzklaut pašu velnu kāpostos?

b. Kaut viņai ir fiziska līdziniece - garīgi vienreizēja tik un tā?

c. Mazliet par mazu, mazliet par lielu - nav vārdam vietas...?

d. Sibiriēte, tiesnese savā latvisko tēlu pilnajā istabīņā?

8. Kas bijis Krišjānis Barons?

a. Ruds rudīņš pa krēslu čabina lietiņš - autors?

b. Sirms vecītis ar bārdu, pastaliņās, senlatviešu dieviņš?

c. Dainu krājējs, kārtotājs, "tēvs", pēc baznīckungu domām - dievturības kaŗa noziedznieks?

d. Nekāds svētulis, arī dainu 13. sējuma sakārtotājs?

9. Kas ir - Dievs, svētī Latviju?

a. K. Baumāņa pēc svešiem paraugiem (krievu, angļu) darināta dziesma par Baltiju, pirmoreiz atskanota pirmajos latviešu dziesmu svētkos, kas ar krievu atļauju (bet, jādodomā, bez igauņu un leišu atļaujām) rīkoti par labu "tiem badu ciedamiem igauņiem"?

b. Latvju tautas lūgšana, dziedama tiklab beznīcā, kā ārpus tās?

c. Latvijas valsts himna, deklarēta par tēdu pēc vārda Baltija (atkal bez igauņu un leišu atļaujām) aizstāšanas ar vārdu Latvija?

d. Joprojām Latvijas himna, ko patvaldnieki un okupanti vairākkārt mēģinājuši aizstāt ar savām himnām, bet nesekmīgi?

Latviešu Neatkarīgo Autovadītāju klubs ir neformāla, brīva organizācija bez biedru maksām un bez ziedojumu vākšanām, kas pastāv jau visu laiku, kopš pirmais letiņš Amerikā izdarījis pirmo nacionālopolitisko noziegumu: nopircis lietotu automašīnu. Sašutuma vētra avīzēs no drīzo mājāsbraucēju puses klubu toreiz nospieda pagrīdē - atceraties? Bet jāceļas augšā, ja vien varēs tikt, un jāklauja jauni vēji - ja ne tagad, kad tad? Vecā, naida, šķelšanās un stagnācijas pilnā vide jāizmēž. Ar atklātību, piedalīšanos jaunās vēlēšanās, pārkārtošanos. Jāizņem braukšanas atļaujas. Jautājumu lapas, attiecībā uz citām avīžu ziņām, jau atrodas sagatavošanā - parādīsies pēc vajadzības.

Sveiks, sveika, sveiki!

VECAIS SANTĪMS.

KĀRĀ KALPA PIEZĪMES.

UZ KUĶA.

Baigā kaste.

Nudien, tik lielu peldošu māju vēl nebiju redzējis. Šad un tad mūsu Daugavā ieslīdēja

friču transporta kuģi, lai savāktu kas vēl vācams, bet ne jau nu šādi. Ar to nu mūs pārvedīšot uz fāterlandi.

Bija skaista augusta pievakare 1944. gadā, kad kuģi atraisīja no krasta. Daugavmalā pavadītāju netrūka. Tie taču bija tēvijas sargi, kas brauca prom, Latvijas cerība. Skan ironiski, be tā traģikomēdija, kādā mūsu tauta bija ierauta, izraisa ironiju un pat dažas ģeļīgas domas.

Reizēm ir tāda sajūta, ka, varbūt, tiem mūsu vīriem vadībā pietrūka zināšanu, apjēgšanas, gudrības, lai spētu paredzēt kara iznākumu un nedzītu savus jaunos puikus nāvē (J. Klīdzējs "Dzīvīte, dzīvīte").

Pēkšņi konstatēju, ka esmu palicis viens. Vika bija izšķīries par palikšanu Rīgā, un Kaža vēl pēdējā brīdī sadomāja apmīļot dzimtenes meiteni, aizskrēja, kā saka, uz ātro atvadieties. Neesmu viņu vairs šajā saulē redzējis.

Kad kuģis sāka lēni attālināties no krasta, kā labi trenēts koris, visi kā viens ar atsegtām galvām nodziedājām trīs reizes mūsu tautas lūgšanu. Brīdis bija svinīgs un pacilāts. Mēs visi zinājām, ka šī atvadīšanās ir pēdējā. 25 gadus biju deldējis šajā pilsētā akmeņus, un tagad tā tur palika rietošas saules apspīdēta. Palika ar visām labām un sliktām dienām. Kas būs nākotnē, par to zaldātam maza bēda. Kur liks - tur ies, ies un padomās. Bez domāšanas zaldāts ir kā sivēns aizgaldā, ko miesnieks var pievākt katrā laikā. To piedzīvoju, kad vēl valkāju zilpelēko uniformu. Bet tie ir citi stāsti, citā armijā.

Tagad skaitos brīvprātīgais leģionā. Leģionā, kas nekad nav eksistējis, bet kuģu ar varenu pompu vēl šodien daudzina. Tas nu būtu tas mazākais joks visā tai latviešu kara būšanā. Kungiem un, sevišķi tiem, kas to propagandas tauri bieži ir cilājuši, tāda zaldāta domāšana un runāšana šķiet gatavā ģeļība.

Kad kuģis ieslīdēja Dzintarjūrā, arī saule savu vainadziņu nolika vidū jūrā uz akmeņa. Sāku apskatīties pēc kāda placīša, kur varētu pārļaut nakti. Miegš gan nenāca, jo ne jau mazums uztraukumu, ja jāšķīrās uz mūžu no dzimtās zemes. Ne jau nākotne uztrauca, bet tie, kas tur palika. Viss sagājis tik pamatīgā dēļī, dažu izmeklētu gudreļu dēļ, ka tiešām jānosplaujās. Bet nav kur splaut, trāpīsi kādam šimī vai uz frenci. Kuģis pieslānīts ar visāda veida zaldātiņiem, kas nu mēģina kaut kā iekārtoties. Pašā kuģa vēderā zirgi. Nākošos stāvos uz salmiem vārtās tie, kas pirmie tikuši virsū. Mūsu jaunformēto rotu uzlaida pēdējo, un tagad, gribot negribot, jāmaisās pa klaju. Prātu sāka nomierināt vienmērīgais mašīnu troksnis. Sākās tāda vienaldzība, apātija, sak, kas būs, būs, ja tiks uz cietas zemes, tad varēs pagudrot tālāk. Tā arī nosēdos uz grīdas, blakus kādam tēvainim, kas vienā mierā sita pa bunkuri. Droši vien, visu dienu dzenāts un trenkāts, tagad mazliet stiprinās.

Divīzija bija tā izplucināta un izpērtā, ka vīriem nekāda ilūzija nerādījās nākotnē. Beidzis paikot, vecīt's nopētīja mani.

"Izskatās, ka esi jaunais."

Par to nu šaubu nevarēja būt, jo viss, kas atgādināja armiju, bija mugursoma, ko izsniedza dienu iepriekš.

"Zini, kārtības vairs nav nekādas. Kā pie Opoēkas dabūjām pa kātiem, tā vairs nekāda jēga."

Varēja redzēt, ka vecītim bija sakrājies kumos rīklē, un tagad to nu vajadzēja kaut kur izsplaut. Tā kā atrados šim blakus, pacietīgi bija jāpanes viss tas žults piesātinātais gremojums.

"Zini, vienā diennaktī divīziju tā samala, ka pat suns savu saimnieku nepazīna. Pajuka, izšķīda. Ne tur vairs kāds ko zināja, ne saprata. Divīzijas komandieris Heilmans galīgi bija pazaudējis prātu. Vispār tam vācietim prāts nekad nav bijis, to jau redzējām no tiem dumjiem rīkojumiem, ko šis mums deva. Kad viss šķīda un juka, šis nekā labāka nespēja izgudrot, kā ķērstīt noklīdušus zaldātiņus un šaut nost. Kur vajadzēja glābt divīziju, tur šis kā kāds leitnantipš lēkā pa ceļu un ķēresta zaldātiņus. Zini, jau no paša sākuma tā vadība bija priekš kājiem. Zini, puikas bija galīgi noskaitušies. Daudzi vienkārši atmeta visai tai karošanai ar roku un gāja mājās. Ja jau nav kazai piena, tad lai arī nav - vai tā nav? Mūsu vads vēl kaut kā, cik varējām ļekot, tik jozām. Vienīgi vadpikam Jurim atrāva pēdu, bija jāstiep. Sasodīta vadība, ne rati, ne sanitāri, ne virsnieki. Velns zin, kur tie gānījās. Cūcība!..."

Vecīt's bija tā aizrāvis un, laikam, domāja, ka man kā iesācējam tas noteikti jāzin. Ļāvu, lai jau šis lej. Kuģa lēnā šūpošanās un mašīnu vienmērīgais troksnis arī mani iešūpoja aizsaules sapaņu dārzos. Pamosos no nejēdzīgas sirēnas kauķšanas. Zemūdens trauksme. Zemūdene nav nekāda patīkamā pavadone vientuļam transporta kuģim atklātā jūrā. Cik pārējie zināja teikt, mēs esot pabraukuši garām Ventspilij. Mazliet jau neomolīgi ir, ja zini, ka esi nolikts lauvai pa ķērienam. Tad pamanījām, ka lielā ātrumā mums tuvojas kāds iznīcinātājs. Laikam no Ventspils bija sekojis. Šis aplaida slaidu loku kuģim, tad arī pazīvoja, ka zemūdene pēmusi vagu. Varam pamt tālāk. Arī vecīt's bija atjēdzies un tagad i tīri draudzīgi piedāvāja man smēķi. Aizpīpējām.

"Zini, kā aizsūtīja uz to krievu zemi kauties, ta velns zin par ko, tā jēga nekāda. Mūsu oficieri, paldies Dievam, ka es pie tā dullā... netrāpījos, uz kaušanas vien. Izkāva mūsu puikiņas. Cik tur nepalika un par ko? Mani ieģrūda cita nagos. Tam jau arī tas prātiņš vairāk nebija kā citiem. Ko tas dullais Heilmans šim liek, to šis dara. Zini, vaķas bija atpēmuši mums to pauguru. Savākuši tur visādus šaujamos - mīnmetējus, ērģeles, lielgabalus un visu ko. i Heilmanim vajaga to pauguru atpakaļ. Letiņiem jāiet un jātkaro. Skaidri redzams, ka nevar. Būtu mūsējais kārtīgs oficieris, pateiktu, ka nevar un cauri, lai dod tankus un lidmašīnas, bet tās mašīnas, lūk, priekš vāciešiem. Mēs ar plintēm. Tādam vācietim viens latviešu pulks bijis nebijis, lai iet un karo. Zini, cik tur puikiņas nepalika." Vecīt's arkal bija uzlicis savu plati un nu tikai mala. Ir cilvēki, kas kā zirgi ar klāpēm uz acīm, iet pusakli. Ja nenotiek tā, kā viņi to iedomājuši, nekā nav pareizi. Tādu jau ir daudz, kas ne ar ko nav apmierināti, arī šis bija viens no tiem. Ar tādiem, tāpat kā ar maziem bērniem, nav vērts strīdēties. Ļāvu, lai jau burbuļo, bet tad arī man apnīka.

"Vai tev vispār kāds virsnieks pa prātam

ko izdarījis?"

Vecītim ieplētās acis.

"Tik daudz viņiem prātīga vajaga, lai nedzītu mūsu pašu tautu tīrā iznīcībā."

"Tu vari pateikties Dievam un droši kādam no tiem dulliem oficiēriem, ka tavu dvēseli velns nav pievācis."

Tas nu vecītim īsti skaidrs nebija. Pavisam dusmīgi manī noskatījies, viņš izgrūda: "Ar tevi, tādu puikiņu, nav vērts runāt!"

"Tad jau atstāsim tās runas citai reizei un norausim mirklīti. Kas zin, kur rītu būsīm."

No mirklīša raušanas nekas nesanāca. Atkal sirēnas sāka gaudot. Lickas, ka zemūdene negribēja mūs tā sveikā palaist. Tagad iznīcinātājs nepārtraukti rīņoja ap kuģi, un, liekas, krievu zemūdens kapteinim tas īsti pa prātam nebija. Izsprukām sveikā. Kad Liepājas ugunis pagaisa, veči sāka savas atvadu dziesmas. Uzradās dzērienu pudeles, uzradās dziesmu teicēji. Ja jau ardievas, tad ardievas. To mēs zinājām, ka tā ir pēdējā atblāzma, ko no savas zemes redzam.

Piepulcējos zēniem, kam dziesmas un jokī ir vairāk prātā nekā saskābušas atmiņas. Notralinājām līdz rīta gaismai. Tad jau arī bijām iepeldējuši prūšu zemju ūdeņos. Tuvojāmies Danzigai.

A. MEMENIS.

=====

EGLĪTE.

=====

Jau novembra mēneša beigās maza eglīte stāvēja uz galdiņa lielās istabas loga priekšā, nopuškota apsudrabortiem stikla bumbuliem, elektriskām svecītēm un garšiem sudraba apģēļu matiem, gatava svētku gaidām un notikumiem.

Jau gadu simtiem Ziemsvētku eglīte cilvēkiem bija kaut ko vēstījusi, atgādinājusi Jēzus piedzimšanas svēto nakti. Tā arvien bija mirdzējusi tādā svinīgā svētumā, pauzdama Dieva lielo mīlestību un pulcinājusi ap sevi dievticīgos ļaudis, lai stiprinātu par jaunu kristīgo cilvēku harmoniskas sadzīves turpināšanu. Un cilvēki pateicās Dievam par lielās dāvanas došanu ar noliektām galvām un ar priekā savilpotām sirdīm. Brīvām balsīm tie dziedāja slavas dziesmas Dievam, mūsu visu Tēvam. Sapemtā svētība pavadīja cilvēkus visu nākamo gadu.

Par to, ka kāda Ziemsvētku eglīte būtu pati atdzīvojusies, savā stāvā sakustējusies un sākusī drebēt, vēl nebija dzirdēts, nedz kaut kur īpaši lasīts. Šī neparastā parādība tomēr notika taisni Latviešu tautas likteņa mēnesī, 1988. gada 25. novembrī, plkst. 18:46, kad Toronto pilsēta piedzīvoja stiprāku (6.2 punktu stipru) zemestrīci.

Lai gan visi pārējie priekšmeti istabā palika kā stinguši stoikiskā mierā pa visu zemes trīces laiku, vienīgi Ziemsvētku eglīte līgojās uz priekšu un atpakaļ. Lielās, apaļās un apsudrabortās rotas šupojās tai līdz, itkā atdzīvojušās un kādas neredzamas vēsmas vai elpas pūstas.

Tētīm, kurš patlaban bija atmodies no īsa snauda, ieraugot tādu neparastu parādību, bija grūti ticēt savām acīm. Kādu vēsti eglīte nesa? Tai mirklī viņš iedomājās.

Tajās dienās patreizējais laiks bija pavisam neparasts. Prāti bija sasprindzināti un satraukti. Visi latvieši zināja, ka patlaban visa latviešu tauta ir izšķirošu notikumu priekšā. Latvieši savā dzimtenē un trimdā sīvi

cīnās par savas dzimtās tēvu zemes atgūšanu. Dzimtenē latvieši noorganizājuši paši savu Latviešu Tautas Fronti, uzstādījuši varmācīgajai okupācijas varai prasību par brīvas, neatkarīgas Latvijas valsts atjaunošanu, tādu, kāda Latvija bija pirms II pasaules kara. Prasījuši Latvijas valsts teritoriju atšķirt no ateistiskās Padomju Savienības, jo ar bezdievjiem latviešu tautai nav un nekad nevar būt kopīgs ceļš. Padomju vara latviešu tautai bijis kā smags dzirnakmens, kas vilcis to uz iznīcināšanu. Latvieši savā zemē vēlas pašu cilvēku kārtības sargu vienības kārtības uzturēšanai. Tautai nav vajadzīga čekas monsteru uzraudzība, jo tā nav cietumnieku tauta, grib būt brīva savā zemē. Tādēļ tā prasa izvākt no tās robežām visus sveštautiešu bruņotos spēkus un iepludinātos kolonistus.

Latviešu tautas daļa trimdā lūgusi pēc palīdzības un par apspiestās tautas atbrīvošanu no iznīcības draugiem, pēc taisnības un patiesas brīvības... Šie saucieni pēc brīvības un taisnīgās prasības ir tik patiesas, tik satraukuma un drāmatisma pilnas, ka pat cietie akmeņi varētu sākt raudāt, ka pat jānāk it kā mājienam no pašas augšas, kas liek mazajai Ziemsvētku eglītei šūpoties un nemitīgi drebēt, lai nestu svētku vēsti latviešu tautai - atbrīvoties no jūga uz visiem laikiem. Pārestības un ciešanu mērs ir pilns, un tam tagad reiz nu pienācis gals.

Uz Dievu mēs paļaujamies, uz Dievu iet visas mūsu lūgšanas. Viņš taču ir stiprāks par katru cilvēku piktumu un ļaunumu!

FREDIS LINDE.

=====

VĒSTULES:

=====

VĒSTULE DRAUGAM KANADĀ.

=====

Draugs, kādā MLB Ziņotāja numurā bija neliels rakstiņš par vārda brīvību. Te jāsaprot, ka katrai avīzei, lielai vai mazai, ir sava ideoloģija, savs gars, savas vadlīnijas. Domājams, - MLB Ziņotāja nolūks ir kalpot latviešu garam: tautiskuma, nacionālās apziņas un brīvības cerību stiprināšanai. Šinī apjomā iekļaujas viss, kas ir izaudzis no Latvijas zemes klēpja un apdvests ar Latvijas Mātes garu: Dieva mīlestība (vienalga kādas reliģijas atspulgā), latviešu tradīcijas - Jāņu svinēšana, veļu godināšana, dievturība un t. t. Tādas pārliecības, kā cionisms, jehovisms (YMWH), komūnisms, nav izaugušas no zemes, slacinātas ar mūsu senču asinīm. Kā jau zināms, tad dažas no šīm mācībām ir atbaidošas latvieša dvēselei. Ja kādam no MLB Ziņotāja lasītājiem ienāca prātā slavēt jehovisma pārstāvja domas, tad liktos, ka tāds lasītājs nav skaidrībā par jehovisma izcelšanos, tā saturu un nolūkiem.

Ceru, ka šo vēstuli izlasīs vismaz pāris latviešu.

Kas ir YHWH? Šo burtu salikumu grieķu valodā sauc par "Tetragramaton". Vārds "Jehovah" ir atvasināts no žīdu Yahwh, kas apzīmē Dieva svēto vārdu. Šo vārdu Dievs esot atklājis Mozum. Izraēlieši domāja, ka šis vārds ir par svētu biežai lietošanai. Ap 200 gadu pirms Kristus, lasot Sv. Rakstus, žīdi Dieva apzīmēšanai lietoja vārdu Adonai. Ja lasīšanā vārds Adonai bija pirms

varda Yahweh, Žīdi sacīja vārdu Elohim. Rakstot Dieva vārdu, Žīdu rabīni samainīja Adonaia un Elohima patskaņus ar YHWH līdskapiem un radās latīņu vārds Jehovah, kas tiek lietots angļu tulkojumos. Jehovas piekritēju sabiedrību Amerikā sauc par Jehovas lieciniekiem (Jehovah's Witnesses). Skaidrības labad lai ir atļauts Jehovas piekritējus saukt latviski par jehoviešiem.

Savu sūtību jehovieši atrod Izaja 43. nodaļā, 12. pantā, kur ir sacīts: "Jūs esat mani liecinieki," saka Jehovah, "un es esmu Dievs."

Moderno jehovismu nodibināja Čarls Taze Rulsels Pitsburgā, Pensilvānijā, 1870. gadā. 1879. gadā sabiedrība sāka publicēt Sargtorni (Watchtower) un Atmodies (Awake). Tagad šīs divas skrejlapas iespējams vairāk kā simts valodās. Pašlaik pasaulē ir vairāk par 2 miljoniem jehoviešu. Tie atsacījās iet karā Vācijā. Tāpēc daudzus no tiem ieslodzīja koncentrācijas nometnēs.

Jehovismu nevarētu dēvēt par reliģiju. Latīņu vārdu "religare" pirmais ir lietojis Sv. Augustīns kristīgo vienotībai ar kristiešu Dievu.

Jau no pastāvēšanas sākuma jehovieši pravietoja trīs pasaules galus, pasaules bojā ejas. Sevišķi viņi uzsvēra 1914. gadu. Ja tagad kāds jehoviešiem jautā par nākamo pasaules bojā eju (ceturto), viņi saka, ka tas pienāksot drīz. Ja viņiem jautā, cik drīz, atbilde ir: "Drīz ir drīz!" Par iepriekšējiem pasaules nesekmīgās paredzēšanas galiem jehovieši atsakās runāt. Citi no viņiem saka, ka esot pielaistas kļūdas gadu skaitu aprēķinos.

Kristiānisma pamatā ir Kristus atzīšana par dievišķu personu. Jehovieši tic vienam Dievam - Jehovam. Viņi noliedz Kristus dievišķo dabu. Tāpēc nav saprotams, ka viens no MLB Ziņotāja korespondentiem var saukt sevi par "Kristīgo demokrātu", neatzīdams pašus kristiānisma pamatus.

Jehoviešu locekļi māca, ka Ābels, Ādama dēls, bija pirmais jehoviešu liecinieks - sludinātājs. Nav zināms, ko viņš sludināja.

Jehovieši tic Dievam - Radītājam un Kristum - Pestītājam. Kāds Kristus var būt "pestītājs", ja viņš būtu tikai mirstīgs cilvēks?

Jehovieši netic dvēseles nemirstībai. Nāve izsaucot cilvēku - dvēseli nebūtībā. Ja dvēsele ir mirstīga, kā tad viņa var celties no mirušiem augšāmcelšanās dienā? Tad jau cilvēks zaudētu savu personību un Dievam būtu jārada pavisam cits cilvēks mirušā vietā. "Es" vairs nebūtu "Es", bet kaut kāds cits "Es". Te nu gan nav nekādas loģikas.

Jehovieši nokrista savus piederīgos pēc dažu Bībeles pantu iekalšanas. Nav zināms, kādu formulu jehovieši lieto savā kristīšanā.

Jehovieši māca, ka zeme ir cilvēces palikotā mūžīga mītne. Bet pēc lielās augšāmcelšanās tikai 144,000 cilvēku, ko jehovieši sauc par Kristus "līgavām - brūnēm", tikšot pajemti debesīs, lai valdītu kopā ar Kristu. No kurienes nāk šis skaitlis? Valdītu ko? Kas tie būs par līgavām? Virieši? Tikai sievietes? Ja Kristus nav Dievs, vai tad šis milzīgais skaits "līgavu" neatgādina ķēniņa Zālamana simts sievas? Loģiski - neuzjemtajiem debesīs jehoviešiem tiks nodarīta pārestība, atstājot tos virs zemes. Nav skaidrs, kādas attiecības būs jehoviešu zemes līgavām ar debesīs pajemtajām līgavām.

Tagad nāk "malleus malorum" - ļaunumu sama-

lošais dzirnu akmens - Armagedona draudi.

Jehovieši sludina savu mācību pie katrām viņiem atvērtajām durvīm. Sludinātāju skolotāji parasti uzņem savā dresūrā skolniekus ar zemu izglītības līmeni. Parasti tie sāk ar jautājumu: "Ko jūs domājat par pašreizējiem notikumiem? Vai tie nenorāda uz drīzu pasaules bojā eju, kā tas ir minēts Sv. Rakstos?" Tad tie šauj ārā Armagedona draudus!

Skaidrības labad būtu derīgi noskaidrot šo Armagedona mīklu. Sv. Rakstos vārds "Armagedon" ir minēts tikai vienu reizi, proti, Sv. Jāņa Apustuļa Atklāsmes grāmatā, 16. nodaļā, 16. pantā. Tulkojumos ir pieņemts, ka tas ir ebrēju vārds un nozīmē kalnu "Megiddo". Šis termins apzīmē vietu, kur notikšot kosmisku apmēru kauja labā un ļaunā starpā. Vieta Armagedon nav pazīstama ne veco, ne arī jauno ģeogrāfijas zinātnieku starpā. Tulkojumos šim terminam ir vairākas nozīmes: Harmagedon, Armagedon, Magad, pilsēta Magido, Magido zeme, pulcēšanās kalns, Viņa auglīgais kalns, kārotā pilsēta.

Pēc Bībeles zinātnieku domām "Armagedon" norāda uz vēsturisku līdzenumu Megiddo, netālu no Karmela kalna, kur Baraks un Debora uzvarēja kanāniešus. Šī arī ir vieta, kur famons Neko nāvīgi ievainoja Jūdas ķēniņu Josiyu. Nav skaidrs, kāpēc Bībele dēvē Megiddo par kalnu - "har". Šinī līdzenumā (vai kalnā), pēc jehoviešu pārliecības, laika beigās notikšot kauja, kurā Dievs Jahve nokaus visas pasaules ķēniņus (laikam, ļaunos) tā, ka palikušajiem dzīvījiem būšot jābrien 3 pēdu dziļā asins straumē!... Jehovieši nesaka, vai kāds no dzīvījiem palikušajiem jehoviešiem uzņems šo kauju filmā. Nesaprotami, kā miljoni vēsturisku ķēniņu tiks novietoti tādā mazā laukumā. Pavisam nav skaidrs, kas tiks nokauts to ķēniņu vietā, kurū kaulu drupatas ir izkaisītas Abesīnijā, Turkana ezera apkārtnē. Vēl jo vairāk - jehovieši nesaka, kādus ieročus viņu Jehova lietos cilvēku slaktēšanā.

Visumā, jehovisms ir pilnīgā pretstatā kristiānismam. Jehoviešu dievs ir atriebīgs, asinskārīgs. Kristiešu Dievs ir piedošanas un mīlestības Dievs. Kristiānisms rāda ceļu uz debesīm - gara pilnību. Jehovisms draudot nospiež cilvēka garu un grūž to zemes tumšajā klēpī. Vērojot no psiholoģiskā viedokļa, jehovisms bieži lētticīgajos rada mazvērtības sajūtu, depresiju un pat neklasificēto skizofrēniju. Par to liecina novērojumi garīgi slimo iestādēs.

Jehoviešu sludināšanas principi ir tie paši, uz kuriem balstās arī citu fundamentālistu propaganda. Tur neizpaliek politiski nolūki un principi. Viens no tiem ir: Ja tu atkārtosi kādus melus neskaitāmas reizes, klausītāji sāks tiem ticēt. Pirmajā satiksmē sludinātāji, kā vecas nospēlētās gramofona plates, sāk citēt Sv. Rakstus par pasaules drīzu bojā eju. Pēc labu attiecību nodibināšanas, sludinātāji, bez izņēmuma, spieš lētticīgo rokās sakropļotos Sv. Rakstus un skrejlapas. Ja klausītājs ir pieticīgs, jehovieši sāk spēlēt uz cilvēka snaudošām emocijām - bailēm un vainas apziņu atriebīgā Dieva priekšā.

Jehovieši neiclaizās prātīgās teoloģis-

kajās diskusijās. Pēc viņu domām prātam un pretrunām reliģijā nav vietas. Jehovieši ir nelabvēlīgi noskaņoti pret citām reliģijām, jo tie uzsver, ka tikai viņiem ir taisnība visos jautājumos.

Jehovisms, tāpat kā pārējais fundamentālisms, ir amerikāņu izgudrojums, kas zem reliģijas plīvura slēpj psiholoģiskus principus naudas izspiešanai no lētticīgo apdrošināšanas čekiem.

Jau koloniālajā Amerikā materiālisms bija valdošais baznīcu un politiskais spēks. Mantkārbība, materiālisms nav tikai jehoviešu tieksmes saturs. Amerikā gandrīz vai visu baznīcu sabiedrībās galotnēs sēž viens vai vairāki miljoniāri - vai tie būtu garīdznieki, vai arī laji. Jehoviešu, tāpat kā daudzu reliģiju, mērķis ir ievīt sabiedrību psiholoģiskos tīklos caur Bībeles savtīgu interpretāciju.

Jehoviešu galvenā mītne atrodas 25 Columbia Heights, New York, N. Y. 11201, ASV.

JĀNIS LIEPIŅŠ, Floridā.

IZKRITIS TEIKUMS.

MLB Ziņotāja decembra numurā, 18. lappuses priekšpēdējā rindkopā pēc vārdiem "vai kādai citai tautai" izkritis teikums: "Tautas jēdzienam esot simtiem definīciju, bet nevienas pareizas."

Baidos, ka turpinājums "Arī šī nav pareiza" bez šī teikuma kļuvis nesakarīgāks, nekā tas būtu bijis ar to.

VECAIS SANTĪMS.

ATPESTĪŠANU - NO KĀ?

MLB Ziņotāja 1988. gada decembra numurā ievadā ievietots mons. Dr. A. Brumaņa raksts "Ziemsvētki", kas visumā, izņemot dažas nepareizības un sagrozītus faktus, ir skaists un pieder Ziemsvētku laikam, un par to paldies šā raksta autoram.

Nevaru pievienoties secinājumiem, kurus neapliecina vēsture. Autors raksta: "Mīlība kā zelta ķēde vieno visus. Kopš 1186. gada uz Latvijas zemes kā bīskaps sāka darboties pazīstamais misionārs Meinards, pavisam miermīlīgs cilvēks. Viņa mērķis bija atbrīvot no grēka vaļām visus tos, kas vēl nebija kristīti." Šo paragrafu autors nobeidz ar vārdiem: "Kā gan Kristus būtu varējis dzimt Senlatvijā, ja nebūtu ieradušies misionāri un apustuļi, kas Kristu pasludina un kristīja viņa vārdā? Nav šaubu, ka Senlatvijā gaidīja atpestīšanu." Tik tālu mons. Dr. A. Brumanis.

Kad 1186. gadā Meinhards (ne Meinards) kopā ar vācu tirgotājiem ieradās Senlatvijā, viņš bija tikai vienkāršs mūks, bet savu bīskapa stolu dabūja tikai gadus vēlāk. Taisnība, viņš centās pievērst lībiešus kristīgai ticībai tikai ar krustu, bet viņam panākumu nebija daudz. Pilnīgi pretējs Meinhardam bija viņa pēctecis bīskaps Bertolds, kas, atvedot sev līdz krustnešu karaspēku, sāka kristīšanu ar zobenu un uguņi. Šis bīskaps Bertolds savā kristīšanas ceremonijā, šķiet, bija piemirsis vienu no Kristus nosacījumiem, ka tas, kas ar zobenu nokauj, arī pats taps nokauts ar zobenu, kas arī notika 1198. gadā. Ejot vēl soli tālāk, var teikt, ka par viņu labāks nebija arī trešais bīskaps Alberts, nedz arī pāvests Inocents III, kas pasludināja krusta karu uz Senlatvijā.

Cik skaisti gan skan mons. Dr. A. Brumaņa

tikko teiktie vārdi: "Mīlība kā zelta ķēde vieno visus," bet cik tālu tie stāv no patiesības attiecībā uz 1186. gada un vēlākiem tā laika notikumiem. Vēsturisko notikumu atsvaidzināšanai šēder palasīt Dr. Edgara Dunsdorfa, Austrālijā, sarakstīto grāmatu "Mūžīgais latviešu karavīrs", kas veltīta mocekļa nāvē mirušajam ģenerālim Kārlim Gopperam. Nodaļu "Vācieši iekaro Latviju" Dr. E. Dunsdorfs sāk ar šādiem vārdiem: "Olekts, krusts, zobens - ar šādiem ieročiem un šādā secībā vācieši iekaroja Latvijas valsti." - Cik gan ironiski ir mons. Dr. A. Brumaņa vārdi, ka Senlatvija gaidīja atpestīšanu. No kā viņa un viņi - mūsu senči bija jāatpestī? Vai no viņu labi iekoptām druvām, dravām, laukiem, no viņu maizes klētīm, no viņu latviskām ierāžām, no latviskā Dieva, kāds viņiem bija jau no sen seniem laikiem? Vai krustnešu iebrukums Senlatvijā bija, tiešām, saistīts ar patiesu kristīšanu, jeb aiz Kristus krusta bija paslēpti naidīgi, asiņaini un iekarošanas kari zobeni? Diemžēl, vēsture nepierāda mons. Dr. A. Brumaņa kristīšanas motivāciju, bet gan tīru vēlēšanos iekarot un sev pakļaut Senlatvijā.

Lūdzu Dievu, lūdzu Laimu,

Abus divus līdzī lūdzu:

No Dieviņa veselību,

No Laimīgas laba mūža.

Vai šī un tai līdzīgas tautas dziesmas neizsaka pilnīgu mūsu senču ticību Dievam, un, ja tā, tad taču mūsu senči nebija pagāni, bezdievji, grēkāži, kas būtu pelnījuši sodu un kristīšanu ar uguņi un zobenu. Nekur gan svētos rakstos nav minēts, ka Kristus būtu atļāvis lietot zobenu un uguņi, lai pievērstu neticīgos vai nekrīstītos viņa mācībai. Viens no Kristus mācības un cilvēcības lielākiem pamatlikumiem ir tas, ka tev nebūs nokaut. Ko darīja Senlatvijā bīskapu un paša toreizējā pāvesta sūtītie krustneši? Vai, tiešām, viņi nesa mīlestību kā zelta ķēdi, kas vieno visus?

Netiesāsim un nesodīsim mūsu senčus par to, ka viņi nekā nezināja par Kristus nākšanu psaulē un viņa darbību.

SKRASTIŅU INDULIS.

SVEICIENI NO BRAZĪLIJAS.

Nosūtu sveicienus no karstās (laika ziņā) un saimnieciski izvirtušās Brazīlijas. Tā saku tāpēc, ka, laikam, klimats uz mūsu zemes lodītes sāk mainīties un ka Brazīlijā inflācija un dzīves dārdzība aug ne tik mēnešiem, bet dienām. Pārmaiņas vēl kavējas, jo visa augšējā "kasta" ir nodrošināta ar lielām algām. Bet... pie apvārkšņa jau sadzirdamas skaļas strādnieku (komunistu un sociālistu) balsis.-

Jā, - laika plūdums nav apturams: tas straujā tempā aizrauj mūsu dienas, mēnešus un gadus. - Dzīve ir kā zieds, kas pumpurā paceļas, uzplaukst un - pēc novīst...

Sirsnīgs paldies par MLB ZIŅOTĀJU, kas ikmēnešus atīdo pilns Kanadas vēsmas, interesantiem rakstiem un ziņojumiem. To turot un lasot, allažīņ ieslīdu utopiskā vēlēšanā būt un strādāt jūsu latviešu saimē, lai kopīgi kaltu un stiprinātu uzticības rotu mūsu tautas un valsts brīvei.

Ceru, ka gaišā un svinīgā sajūsmā aizvadīsāt šos gadskārtējos kristīgo svētkus!

E. JAKUBOVSKA, Brazīlijā.

LATVISKĀS VALODAS GADAM AIZEJOT II.

Šīs rindas nav izpriecas dēļ, bet dzīves īstenība, lasīta Agrumu Pēterja rakstā Latviskā Valodas Gadam Aizejot, MLB Ziņotāja 477. numurā. Viņa pirmā paragrāfa pēdējā teikumā pēdējie 4 vārdi ir "vai panakšpojamies ar natiem". Es gan nakšpodamies daudz ar riekstiem nekrāmējos - piebirdinu gultu - to es daru, kas našķojos, lai gan sevišķi kārs uz riekstiem neesmu. "Panakšpojamies" ir, laikam, tas vārds, kas mūsu Pēterim tanī brīdī nav bijis pie rokas, lai gan ir ticamāk, ka tā ir bijusi tipogrāfiska kļūda. Lai nu kā, kādam tā bija jāizlabo, lai viņa nepaliktu karājamies gaisā kā manā gadījumā, MLB Ziņotāja Nr. 473 rakstīnā Edgaram Tiltīnam.

Galvenam redaktoram pēkšņi apslīmstot, viņa atvīlotāji, sagrozot manu vēstuli, pārtaisīja mani no 3. garākā puīša manā vadā par pašu garāko. Ja otrs garākais kursants Imanta Janītens jau gadus atpakaļ pārcēlies no Kanadas uz tālajiem medību laukiem, un vairs nekā nevar iebilst, tad savādāk ir ar nr. 1, tiešām pašu garāko puīsi. Viņš dzīvo tepat kaimiņu pavalstī, ir sekmīgs darbonis un jau gadiem ilgi ieņem atbildīgus amatus ASV latviešu un arī PBLA organizācijās. Ja viņš rakstītu būtu lasījis, nedomāju, ka viņš būtu bijis pārlietu sajūsmināts par savu samazināšanu. Un es būtu mierīgi varējis tikt izskaitīts no trimdas latviešu kopības. Un ko tad es būtu iesācis?

Kā apzinātas (jā, ir arī tādas), tā neapzinātas un korektoram garām paslīdējušas kļūdas, ir jāizlabo, kamēr tās "neieiet tautā". Nu es varēšu atkal gulēt - ja arī Tālim gadās manu MLB Ziņotāja nr. 473 rakstīgu lasīt, esmu sev, tā sakot, aizmuguri nodrošinājis.

FILIPS JANSENS,
Cherry Hill, NJ.

O Paldies! Šoreiz nav Agrumu Pētera vaina. To apliecinā ieskatš manuskrīptā. Ir labi, ka lasītāji aizrāda uz dažādām drukas velniņa izdarībām, kas dažkārt ir pavisam neparastas. Lai kā cenšamies, nespējam no tām izmukt.

Red.

PAR PATRIOTISMU.

Ja šodien runājam par šī vārda īsto nozīmi, tad, pēc mana ieskata, patreiz patriotisms būtu jāiedala 2 kategorijās: -

1. patriotisms šeit, brīvībā, esošiem un
2. patriotisms dzimtenē, kas šodien izpaužas darbos un ne tikai darbos, bet ar apziņu, ka patriotisma dēļ būs jānes dzimtenes labad vislielākais upuris - paša dzīvība vai ilgi, ilgi gadi ieslodzījumā.

Par trimdas patriotismu mums nav ko runāt, jo visi esam lieli patrioti brīvībā un drošībā, bet paskatīsimies kas šodien notiek dzimtenē. Kas cīnās par tīru latviešu valodu, par latviešu valodu kā valsts valodu, par latviešu tautas svētkiem, kā Jāņu dienu, par dabas un ūdens piesārņošanu un t. t.? Vai tie esam mēs jeb dzimtenes kultūras darbinieki? Mēs arī zinām, ka daudziem no viņiem ir jānēsā kabatā komunistu partijas biedru karte, bet reizē ar to tas

neizslēdz viņus darboties savas dzimtenes labad, ja viņi paši to vēlas. Kam ir piegā pašreizējai dzimtenes preseī un drukātam vārdam dzimtenē, vienalga, prozā vai dzejā, kas tautu var aicināt uz pārdomām un iedot ticību, ka reizi šis murgu laiks beigsies. Vai vienkāršai tautai tas ir iespējams un arī mums? Ko rāda Gunāra Astras un Vidiņa piemēri? Viņi abi sastāvēja savā laikā komunistu partijā un iepēma augstus atbildīgus amatus, bet kas notika, kad sāka runāt viņu pašu sirdsapziņa un tēvu zemes mīlestība? G. Astra visā pasaulē tika izsludināts kā sirdsapziņas mocekļis un latviešu tautas tiesību cīnītājs un aizstāvis, bet brīvās dzimtenes labad ziedoja savu dzīvību. Vidiņš šodien vada dzimtenē Helsinkī 86 brīvības kustību, zaudēdams visus savus iepemamos amatus. Tas ir patriotisms vārda īstajā nozīmē.

P. VITOLS, Toronto.

VAI IEPOTĒTA UZSKATA REZULTĀTS?

A. Roze Toronto Centra pilnsapulcē, kas notika 1988. gada septembrī, iesniedza sekojošu rezolūciju:

Ievads: Laikā, kad tūkstošu roku nesti ziedu viņi klājas ap Brīvības pieminekli, laikā, kad dzimtenes vējos atkal lepni plīvo sarkanbaltsarkanie karogi un okupētās Latvijas presē drošsirdīgi tautieši iztirzā demokrātijas un vēsturiskās patiesības meklējumus, latvieši visā pasaulē ar lepnumu un cerībām seko šim notikumam un meklē veidus, kā atbalstīt savas tautas brīvības un demokrātijas centienus. Arī mēs, šīs sapulces dalībnieki, vēlamies šos centienus atbalstīt, pieņemot sekojošo rezolūciju:

Mēs, K. L. C. T biedri, apsveicam pēdējo 15 mēnešu attīstību okupētajā Latvijā un mūsu tautiešu lielo cīņu par latviešu tautas tiesībām, kas izteiktas Helsinku 86, rakstnieku un Vides Aizsardzības Kluba prasībās. Mēs vēlamies aktīvi atbalstīt šos centienus, kā morāli, tā praktiski, un tādēļ nolemjam:

1. Aktīvi veidot K. L. C. T. kā vidi, kur rakstnieki, mākslinieki un citi kultūras darbinieki no okupētās Latvijas var atrast atbalstu un iespēju uzstāties un mūs informēt par notikumiem un dzīvi okupētā Latvijā.

2. Paredzēt ievērojamus, gadskārtējus līdzekļus Centra mērķu sekmēšanai Latvijā.

Rezolūciju pilnsapulce noraidīja ar 242 pret, 189 par, 23 atturas un 5 bojātām balsošanas zīmītēm.

Nožēlojamā kārtā daļai tautiešu ir palicis iepotētais uzskats, ka tiklīdz tiek pieminēti Latvijas rakstnieki vai mākslinieki, tūlīt parādās sakarkomiteja un čeka. Pilnīgi izslēdzot domu, ka māksliniekiem ir arī iespējams citādā veidā šeit nokļūt. To arī apliecināja kādas dāmas pusapslēpts izsauciens: "Čeku atbalstīt!"

Daudz runājam par tautas atmodu un atdzimšanu dzimtenē. Arī šeit tā būtu daļai tautiešu ļoti nepieciešama.

Tauta dzimtenē mostas, bet vai šeit ar skaistiem vārdiem un aplaudēšanu vien tiks daudz kas palīdzēts?

Vācu laikā radās "Entlausung-stelle" (at-
utošanas iestāde). Visiem armijā iesaukti,
kā arī citiem, tur bija jāiet cauri, vai nu
utis bija, vai nebija.

Varbūt vajadzētu ierīkot arī šeit kaut ko
līdzīgu, kur laist cauri visus no dzimtenes ie-
braukušos māksliniekus. Ne jau utu dēļ, bet
lai izgaistu šaubas, vai kas cits nevēlams vi-
ņiem nebūtu pielīpis. Iespējams, ka tad daļa
tautiešu jutīsies drošāki un nebūs jānoraida
viens otrs loģisks ierosinājums.

Z. ILDENS,
Sutton Est, Ont.

o Vēstules gaidītas.

Tās lūdzam sūtīt redakcijai, nevis admini-
strātorai, kurai pietiekami darba savos pienā-
kumos.

Red.

MONTREALAS "DVĪŅU PILSĒTA - RĪGA.

Decembra vidū Montrealā viesojās Rīgas pil-
sētas galvas vietnieks Andris BARKĀNS, lai pa-
rakstītu īpašu vienošanos ar Montrealas Ziemas
festivala vadību par piedalīšanos simboliskās
veselības kopšanas izdarībās svaigā gaisā. Kat-
rā "dvīņu" pilsētā februārī notiks īpašas no-
darbības, kuŗu dalībniekiem būs jāveic 20 minū-
šu veselības vingrinājumi. Katrs no tiem dos
vienu kilometru iedomātai draudzības lentai,
kas īsinās, apmērām, 6.300 kilometru tālo dis-
tanci starp abām metropolēm. Tas nozīmē, ka
katrā pilsētā fiziskajās nodarbībās jāpiedalās
ap 3.200 dalībniekiem, lai šo mērķi sasniegtu.
Tas neliekas pārāk liels uzdevums. Pieminētie
festivali abās dvīņu pilsētās notiks februārī.
Montrealā to rīko Notre Dame biedrība.

Šīs biedrības priekšnieks Marks Kampana
(Marc Campagna) izteicies, ka Rīga izraudzī-
ta tādēļ, ka tā esot tik līdzīga Montrealai un
ka tā esot Latvijas kultūras un ekonomijas
centrs.

Andrim Barkānam šis projekts izrādās nepa-
rasts un kaut kas jauns, bet reizē arī diplo-
matisks gājiens "atklātības un perestroikas"
ietvaros. Ciemošanās Barkānam sagādājusi vēl
citu pārsteigumu. Tā ziņo Montrealas angļu
valodas dienas laikraksts Gazette: "Mums ar-
vien stāstīts, ka rietumnieki ir lieli indi-
viduālisti un domā tikai par sevi. Atklāju, ka
jūsu festivalā piedalās tik daudz brīvprātīgo,
ka nu es zinu, ka ļaudis še rūpējas par saviem
kaimiņiem..."

Barkāns Montrealā pavadīja vairāk kā nedēļu
un bija aizbraucis arī uz Otavu.

Montrealas pilsētas ierēdņi pasākumā ļoti
ieinteresēti un tam veltījuši vislielāko uzman-
ību. Tie sazinājās arī ar lokālās latviešu
sabiedrības pārstāvjiem, meklējot tulku, kas
pārvalda franču valodu, un Latvijas karogkrāsu
standartu, lai iepriecinātu ciemiņus no tālās
dvīņu pilsētas.

Tā nu īslaicīgi Rīga būs Montrealas dvīņu
pilsēta. Kā pasākums izdevies, varēsim ziņot
vēlāk.

Un atkal Rīga...!

Starp Ziemsvētkiem un Jaungadu Kanādā vieso-
jās Rīgas Dinamo ledus hokeja vienība, lai sa-
censtos ar šī kontinenta Nacionālās Ledus Hoke-
ja virslīgas Edmontonas un Kalgarijas vienībām.
Jaungadā tā to darīja Savienotajās Valstīs.

28. decembrī, Kalgarijā, spēlēja neizšķirti
(2:2), bet 29. decembrī, Edmontonā zaudēja
(1:2). Abas spēles bija ļoti spraigas. Tajās

īpaši izcēlās Rīgas Dinamo vārtsargs Artūrs
IRBE, kuŗa uzvārdu vietējie komentātori iz-
runāja ar uzsvāru uz "e". Īpaši tika piemi-
nēta arī latviešu uzbrucēju līnija un starp-
laikos televīzijas pārraidījumā rādīta Ei-
ropas karte, kuŗā īpaši apgaismoja Rīgas no-
vietojumu Latvijas PSR.

Diemžēl, Rīgas Dinamo vienībā latviešu
ledus hokejistu ir tikai pieci vai ceturtnā
daļa. Pārēji ir krievi... Šejienes speciā-
listu acīs vārtsargs Irbe esot pasaules kla-
ses!

Tā nu mūsu sirmās Rīgas vārds 1988. gada
beigās kļuvis par pazīstamu vārdu un miljo-
niem kanadiešu zin, kurtā atrodas un ka tā
ir Latvijas galvas pilsēta. Šķiet, ka šis
fakts tiem paliks prātā, jo vārds šoreiz
saistīts ar plaši iecienītiem ziemas sporta
pasākumiem.

Š.

NOTIKUMI OTAVĀ:

VIRTUVES MĀKSLINIEKI.

Otavas senioru kulinārie semināri saturā
paliek aizvien bagātāki. Bez tīri kulināriem
sniegumiem - receptēm, demonstrācijām, jau-
tājumiem un atbildēm, kopējā mielasta, kas
pēc būtības pārstāv vēdera kultūru, grupa ne-
būt nav aizmirsusi arī citas kermeņa daļas.
Decembra seminārā Velta Mazute esot stāstī-
jusi (mēs divi vīri nebijām ielūgti!) par
masāžas nozīmi veselības kopšanā un demons-
trācijā pārmasējusi kāda upurjēra seju vis-
mas 10 gadu jaunāku. Ziemsvētku ieskaņai Tel-
ma Mazpole nodziedāja bez pavadījuma, pianis-
simo, mūžam jauno "Klusa nakts..." Tad ķēra-
mies pie ēšanas.

ZIEMASSVĒTKU IESKAŅAI.

Otavas ev.-lut. Miera draudzes Dāmu komi-
tejas koncertā 3. decembrī uzstājās māsas
Saliņas - mecosoprāns Laila un flautiste La-
lita. Pie klavierēm Otavas Universitātes Mū-
zikas fakultātes pavadītāja Katrīna Grīna
(Catherine Green). Programmas pirmā daļā
izvilcumi no Bacha, Handeļa un Telemanna
darbiem ar Šuberta "AVE MARIA" nobeigumā.
Klausoties Lailas plašā, spēcīgā, brīžiem
paasā balsī, grūti nedomāt par Valkīrām un
Aspaziju laikā, kad tā vairs nesapņoja par
mēnestiņu, bet cīnījās sievietes tiesību aiz-
stāvju rindās. Gribētos Lailu redzēt un dzir-
dēt uz skatuves Karmenā, lomā, kuŗu tā, pēc
programmas spriežot, jau dziedājusi. Pret-
statā Lailas pāri plūstošam jaunības spēkam
bij Lalitas redzamais un jūtamais maigums un
viņas flautas tīrais, dzidrāis tonis. Iešāvās
prātā salīdzinājums: Karmena un Mikaela!

Programmas otrā daļā latviešu komponistu
darbi, starp kuŗiem interesantākais līdz šim
nedzirdēts I. Zemzara "Sals uz Daugavas" ar
A. Austriņa bērnu ziņģes tekstu un mūzikāli
savdabīgu, Musorgskim radniecīgu apdari.

Pavadītāja nebij aizmirsusi, ka Bacha,
Handeļa un Telemanna laikā pedalis vēl nebij
izgudrots. Vēlāka laikmeta mūzikai, kuŗas pe-
dalizācija bij gaumīgs mūzikālas izteiksmes
līdzeklis. Kāds savā laikā atzīts pianists
esot teicis: klavieres spēlē ar rokām, nevis
ar kājām. Piekrītu.

E. RUPNERS.

SEKMĪGU JAUNGADU VISIEM LASĪTĀJIEM vēl redak-
cija.

PRIME MINISTER · PREMIER MINISTRE

Mila, our children and I would like to extend our warmest greetings and very best wishes to you during this holiday season.

In Canada as in other nations around the world we celebrate, in particular, the spirit of fellowship at this time of year and we observe unique customs steeped in tradition.

It is a time for all people to share in the peace, joy, and happiness which characterize this season.

As we gather with family and friends, may we all look to the future with a special sense of optimism and confidence.

Mila, nos enfants et moi sommes très heureux de vous transmettre nos meilleurs voeux à l'occasion du temps des Fêtes.

Au Canada, comme dans plusieurs pays, nous célébrons plus particulièrement l'esprit de fraternité propre à cette période et nous observons des coutumes uniques ancrées dans notre tradition.

Pour nous tous, c'est un temps de paix, de joie et de bonheur que nous partageons avec ceux qui nous sont chers.

En ces moments privilégiés de retrouvailles avec nos familles et nos amis, puissions-nous tous regarder l'avenir avec une confiance et un optimisme renouvelés.

OTTAWA
1988

SEASONAL MESSAGE FROM THE HONOURABLE GERRY WEINER
MINISTER OF STATE
MULTICULTURALISM AND CITIZENSHIP

Dear Friends,

Greetings and many good wishes to all of you and your families during this festive season.

This has been a year of tremendous activity, challenge and achievement, which we have shared together. The new year promises to be just as active as we continue to fulfill the promise and the expectations of the new Canadian Multiculturalism Act.

We, as Canadians, are celebrating this special time in many different ways as we enjoy our various traditions and heritages. Yet there are certain things that we all share -- a spirit of friendship, family togetherness and our hopes for peace, harmony and equality for all peoples of the world.

Let's continue our partnership in the coming year with renewed optimism and confidence in what we can accomplish. Together, we can ensure that every member of our society feels the security and the many blessings of being Canadian.

Once again, warm wishes for a safe and happy holiday. My best to you all.

Sincerely,

Gerry Weiner

LE MÉMO

COMMUNICATION-QUÉBEC

Région de l'Île-de-Montréal

Remaining eligible for the Health Insurance Plan while outside Québec or Canada

The hospitalization and health insurance plans provide for the partial refund of costs incurred for health care and services by a Québec resident while travelling or staying outside Québec or Canada.

To remain eligible for the plans, persons maintaining a residence outside Québec must reside in Québec for 183 days per year. You must provide proof that you were in Québec 183 days, consecutive or not, of the calendar year during which you were ill, namely, from January 1 to December 31.

Québec residents travelling abroad, for a sabbatical year or other reasons, however, must not stay outside Québec for more than 12 consecutive months in order to remain eligible for the Health Insurance Plan.

In addition, certain cases, such as students, persons in training programs, or Québec civil servants posted abroad, are considered to be special. They may benefit from health services during their stay outside Québec as long as they meet the requirements. These individuals must notify the Régie before their departure.

DO YOU KNOW WHICH HEALTH SERVICES ARE INSURED? Insured health services for care outside Québec are the same as those in Québec. Consequently, if you are

planning a trip outside Québec or Canada, it is important to know that medical consultations, external clinic examinations, and hospitalization are services insured by the Régie de l'assurance-maladie du Québec IN AN EMERGENCY.

Specialized treatment outside Canada

If your condition requires specialized medical care which is not offered in Québec or elsewhere in Canada, the Régie de l'assurance-maladie may assume all the hospitalization costs incurred abroad if it has authorized the care before your departure. Professional fees, however, are only partially refunded.

Authorization may be obtained by writing to the Régie, giving your surname, given names, birthdate, Health Insurance Number, complete address, and telephone number. You must also include a résumé of your medical record, along with a brief description of the required specialized services and a written application, signed by two Québec physicians who have recognized competence in the field concerned, attesting to the unavailability in Québec of the specialized services your condition requires. Your application for authorization must be sent to the Régie early enough to allow a reasonable period for study.

When travelling anywhere in Canada take your Health Insurance Card along.

NOTE: If you go abroad to receive health care without having obtained prior authorization from the Régie, hospital services costs are entirely your responsibility. Professional fees will be refunded to you according to normal procedures.

Application for reimbursement - Insured health services received outside Québec

The Régie de l'assurance-maladie du Québec distributes, free of cost, folders that provide details on the various insured health services in Québec as well as an example of the calculation

of the amount refunded by the Régie for care received abroad.

Health service costs incurred abroad are often higher than those in Québec. Therefore, the refund to which you are entitled will be established according to rates in effect in Québec. If the fees paid abroad are lower than rates in Québec, you will be reimbursed the total amount. Because rates are often higher than in Québec, however, it is recommended to take out private insurance to help cover the difference, as well as uninsured services in Québec, such as ambulance transportation. Please check that your policy meets your needs.

Hospitalization expenses will be refunded to a maximum of \$ 700 plus half of the costs exceeding this amount.

The Health Insurance Plan provides coverage for the "special cases" mentioned previously. For example, the Régie pays the entire amount of hospitalization costs in the case of a sudden illness or an emergency, and assumes 75% of hospitalization costs in all other cases.

When travelling in Canada, it is wise to always have your Health Insurance Card with you. In this way, health professionals from other provinces may directly bill the Régie for professional or hospital services.

A refund for hospital costs paid while you were abroad, or fees paid for professional services covered by the health insurance Plan may be obtained by filling in the form, Application for Reimbursement - Insured Health Services Received Outside Québec. All of the questions must be answered. Do not forget to enclose originals of bills or receipts, and make sure that all the required information is clearly entered.

To enable the Régie to process your applications for reimbursement without delay, you must send the application as soon as you pay your bills. In other words, do not wait until your return to Québec to send in your applications for reimbursement (this is especially pertinent to those who spend all or part of the winter in Florida). The sooner your application is sent, the sooner you will be reimbursed.

When a beneficiary of the medication program wishes to make a claim, he must enclose with his application originals of all receipts or bills signed by the pharmacist, indicating the name and address of the pharmacist, the name of the medication, its content, and the dosage provided.

Above all, insure yourself and have a safe, healthy trip!

RÉGIE DE L'ASSURANCE-MALADIE DU QUÉBEC
425, boulevard de Maisonneuve Ouest,
3e étage
Montréal (Québec)
H3A 3G5
Tel.: 873-4006

For all government information provincial and federal, dial:

873-2111

The Montreal Latvian Community Center has decided to support the fund raising effort of Armenian community for the victims of the recent earthquake in Armenia. The following letter and an enclosed cheque has been forwarded to the organizers of this particular effort:

To our dear Armenian neighbours,

Although traditionally we have relatively few relations with your community, we have admired it from afar for a long time.

You have survived admirably through much adversity and will, of course, arise again from the ruins of the recent earthquake. No doubt the loss is staggering and the task is formidable.

Individually our people have been contributing at your well organized collection centers. We understand you have more goods than you can handle for now and money for medicines is badly needed. At our last executive meeting it was, therefore, decided to donate \$ 1.000 towards that need. Please, accept our symbolic gift and our best wishes.

No doubt, further needs will become evident in the days and weeks to come. Since you do not have a collection center in the western part of the city, may we offer our Community Center at 3955 Provost in Lachine for that purpose. You may reach me at home 631-5937, at work 273-0451 or at the Center 634-1131 for any future arrangements.

Respectfully,

Janis Terauds, President.

This communication is further sanctioned and our sincere sympathies expressed on behalf of the whole Latvian Community by the Council of Latvian Organizations.

Andris Spura, Council president.

SVEŠVALODU NODAĻA.

MLB Ziņotāja Svešvalodu nodaļa kalpo dažādiem nolūkiem. Viens no tiem ir arī tas, ka, piešķirot finansiālo atbalstu, Kvebekas provinces pārvaldes iestādes sagaida, ka laiku pa laikam izdevumā būs publicēti raksti un ziņas franču valodā. Diemžēl, mums ir maz lasītāju, kas pārvalda šo valodu un tādēļ, maz izdevību tādus publicēt. Izdevības ir plašākas angļu valodā, kurās tad nu biežāk izmantojam. Tas gan Kvebekas politiķiem nepatīk. Tie franču valodu vēlas aizsargāt pat uz cilvēku tiesību rēķina, kā to apliecina tikko pieņemtais valodas likums. Jaunais likums neatļauj angļu valodas lietošanu ārpusē, kamēr iekšpusē franču valodai jādominē. Viss tas franču valodas nākotnes nodrošināšanai, kurās priekšā pilsoņiem pat jāatsakās no savām tiesībām.

Politiķi dažādajām etniskām vienībām sūta savus svētku vēlējumus, kas ne vienmēr pienāk laikus, parasti abās oficiālajās Kanadas valodās. Ja tos publicējam, tad telpas taupīšanas nolūkos tos latviski netulkojam.

Kā oficiāli atzīta minoritāšu publikācija Kvebekā saņemam ļoti daudz citu materiālu gan no pašvaldību, provinces un federālajām iestādēm. Tos gan reti varam izmantot. Šoreiz iepazīstināšanas nolūkā šajā nodaļā ievietojam norādes par veselības apdrošināšanu un pieejamām atmaksām ceļojot ārpus provinces.

Red.

Latviešu Dziesmu Svētku Biedrības Kanadā ģērbartas sapulce notika 3. decembrī, ev.-lut. Sv. Jāņa draudzes baznīcas telpās, Toronto. Tajā plaši pārrunāja 9. latviešu vispārējo dziesmu svētku Kanadā sarīkošanas iespējas Toronto vai Hamiltonā. Par Hamiltonas izvēli iestājās vairāki svētku rīcības komitejas locekļi. Abas puses bija sagatavojušas labi izstrādātus datus par finansiālo saistību prasībām un telpu pieejamību un kvalitāti.

Pēc ilga un spraiga jautājuma iztirzāšanas balsojums dalījās līdzīgās daļās: 62 sapulces dalībnieki bija nodevuši 31 balsi par katru pilsētu. Tas bija pārsteigums un radīja situāciju, kur sapulces vadītājam Arvidam Purvam bija izdevība balsot vēlreiz un izšķirt gala iznākumu. Viņš izšķīrās atbalstīt Toronto.

Tā kā par Hamiltonu iestājās svētku rīcības komiteja ar Z. Miezīti priekšgalā, patreizējā situācija ir sarežģīta. Tās risināšanā būs nepieciešama iecietība un kompromisi. Jācer, ka atrisinājumu meklēšana pārāk netraucēs svētku priekšdarbu veikšanu. Lietu neatviegļina faktors, ka rīkotāji nevar kavēties ar telpu īres līgumu parakstīšanu un sarīkojumu kalendāra sagatavošanu.

9. vispārējie latviešu dziesmu svētki notiks 1991. gadā, laikā no 1. jūlija līdz 9. jūlijam, Toronto.

oOo oOo

Notikumi okupētajā Latvijā un to atbalsošanās mūsu sabiedrībā ļoti sāk ietekmēt mūsu lielsarīkojumu plānošanu un izkārtojumu.

Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku padome savu III Mūzikas nometni un 7. jaunatnes dziesmu svētkus bija izziņojusi rīkot 1990. gada vasaras sākumā. Tā kā 1990. gada jūlija sākumā Latvijā tagad paredzēti vispārējie dziesmu svētki, uz kuriem aicina un gatavojas vairākas šī kontinenta koŗu un tautas deju vienības, padome patlaban nopietni apsver abu pasākumu atlikšanu uz 1991. gadu. Ar Latviešu Dziesmu Svētku Biedrību Kanadā ievadītas sarunas par III mūzikas nometnē sagatavoto programmu, kā jaunatnes orķestra un jaunatnes koŗa koncertu ietveršanu 9. vispārējos dziesmu svētkos Kanadā programmā. Plašākas ziņas šajos nozīmīgajos jautājumos gaidāmas daŗu mēneŗu laikā.

oOo oOo

Latvieŗu Jaunatnes Dziesmu Svētku padome starplaikā kārto Latvieŗu JAUNATNES ORĶESTRA koncerta turneju 1989. gada augusta vidū kopā ar viesiem - pianistu ARTURU OZOLIŅU un diriŗentu EDGARU KARIKU no Austrālijas.

Orķestranti pulcēŗies mēŗinājumiem 10. augustā, Toronto, kur arī notiks pirmais koncerts - 17. augustā, plkst. 20:00, Toronto Universitātēs Mekmilena koncerzālē. Pēc tam orķestris dosies uz Bostonu, kur koncertēs 18. augustā, bet 19. augustā - Ņujorkā. Šie koncerti pelnījuŗi mūsu sabiedrības atbalstu un iespējami plaŗāko interesi.

Latvieŗu Fonds no sēkŗas naudas kases pasākumam atvēlējis \$ 3.000, bet PBLA Kultūras fonds - \$ 2.000. Pasākumu var atbalstīt arī citas vienības un interesenti, iestāŗoties Mūzikas nometnes LABVĒĻU FONDĀ, kurā par atbalstītāŗiem kļūst tie, kas ziedo no \$ 50 - 99, par veicinātāju no \$ 100-244, bet par goda labvēli - no 250 un vairāŗ. I.

MLB ZIŅOTĀJS 1988. GADĀ.

Turpinām gadskārtējo statistikas atskatu par mūsu mazās preses mēnešrakstu. Aizvadītajā gadā tas atkal piedzīvojis ievērojamu pieaugumu, kā tas noticis daudzus iepriekšējos gadus. Tā ir visai neparasta parādība un par to liecina tabulā publicētie cipari. MLB Zinotājs līdz ar to ir viens no tiem retajiem mūsu mazās preses izdevumiem, kas nav dilis, bet turpinājis augt. Ar 477. numuru patreizējā redakcija izdevuma izdošanā no visām līdzšinējām nodarbojusies visilgāko laika sprīdi (turklāt vienā nepārtrauktā periodā) - 13 gadus un 7 mēnešus vai 163 numurus. Līdzšinējais "rekords" piederēja agrākam redaktoram Indulims Skrastīnam, kas divi lāgos bija rūpējies par 162 MLB Zinotāja numuru rediģēšanu un izdošanu. Sava veidu rekordu panācis rakst. Ludvigs Kalniņš - viņš zīmējis 155 MLB Zinotāja vākus pēc kārtas, un ar katru jaunu numuru šis rekordskaitlis paaugstinās. Tālāk seko gadskārtējie statistikas cipari:

1987. gads.				1988. gads.			
Numurs.	Lpp.	Metiens.	Lpp. kop-skaits.	Numurs.	Lpp.	Metiens.	Lpp. kop-skaits.
1./454.	30	1.134	34.020	1./466.	30	1.312	39.360
2./455.	30	1.152	34.560	2./467.	30	1.312	39.360
3./456.	30	1.192	35.760	3./468.	30	1.310	39.300
4./457.	30	1.213	36.390	4./469.	30	1.312	39.360
5./458.	30	1.242	37.260	5./470.	30	1.318	39.540
6./459.	30	1.347	37.410	6./471.	30	1.318	39.540
7./460.	30	1.260	37.800	7./472.	30	1.669	50.070
8./461.	30	1.276	38.280	8./473.	30	1.358	40.740
9./462.	30	1.601	48.030	9./474.	30	1.364	40.920
10./463.	30	1.292	38.760	10./475.	30	1.371	41.130
11./464.	30	1.306	39.180	11./476.	30	1.380	41.400
12./465.	30	1.307	39.210	12./477.	30	1.405	42.150
Kopā	360	15.222	456.660	Kopā	360	16.429	492.870
Laikā no 1949. gada 1.IV - 1987. g. 31. 12.				Kopā	5.722	209.802	3.684.136
Laikā no 1949. gada 1.IV - 1988. g. 31. 12.				Kopā	6.082	226.231	4.177.006
Gaurmēra cipari ik burtnīcai: pastāvēšanas laikā -				12.91	479.3	8.850	
1987. gadā -				30	1.268.5	38.055	
1988. gadā -				30	1.369.0	41.072.5	
Pieaugums pēdējā gada laikā -				-	100.5	3.017.5	

No 1988. gadā iespiestajām 16.429 burtnīcām lasītājus šobrīd aizsniegušas 15.852 vai 96.49% (iepriekšējā gadā 14.590 vai 95.85%), bet redakcijā vēl krājumā 577 vai 3.51% (iepr. gadā 632 vai 4.15%, no kurām 1988. gadā tautās vēl aizgājušas 38 burtnīcas). No līdzšinējiem lasītājiem (abonementiem) 10 miruši, 17 izdevumu atteikuši, bet no jauna reģistrēti 133, dodot tiešu pieaugumu - 106! Tas ir lielāks kā iepriekšējo gadu (104). Jau vairākus gadus esam paredzējuši, ka šī augšana reiz apstāsies vairāku vērā liekamu apstākļu dēļ. Pastāv iespējas arī tālākai augšanai, kas gan visvairāk atkarīgas no līdzstrādnieku un pašu lasītāju aktivitātes. Dažas iezīmes 1988. gada beigās liek secināt, ka pieaugums 1989. gadā būs daudz mazāks vai pat apstāsies. Arīdzan sasniegtas gandrīz maksimālās iespējas redakcijas darba spēka un citu iespēju robežās. Fakts, ka vecākais mūsu preses izdevums Kanadā tieši savā 40. pastāvēšanas gadā sasniedzis visplašāko vispārējo metienu, ir pārsteigums un reizē gandarījums.

Aizvadītā gadā iznākušas visas paredzētās 12 burtnīcas, visas līdzšinējos apmēros - katra ar 30 lpp. Tajās telpa izmantota tā, lai dotu lasītājiem iespējami daudz lasāmvielas.

Manuskriptu sagāde redakcijai līdz šim problēmas nav radījusi, lai gan lielāka izvēle arvien būtu vēlama.

Izdevuma aktīvo līdzstrādnieku saimē ir sastāva pārmaiņas, kamēr kopskaits palicis konstants - ir 105. Katra devums, protams, ir ļoti atšķirīgs, bet reizē ļoti svarīgs, jo dod MLB Zinotājam tā daudzpusīgo seju.

Ļoti ievērojami pieaudzis lasītāju vēstuļu skaits. Tam jāpievieno no Latvijas saņemtās, kurās redakcijai piegādā to saņēmēji, mūsu izdevuma lasītāji. Šī jaunā no-daļa izrādījusies sevišķi populāra, un to tagad pasākuši daudzi mūsu preses izdevumi.

Laiku pa laikam MLB Zinotājā publicētie raksti vai ziņas publicētas citos mūsu preses izdevumos. Patlaban apmaināmies ar 25 citiem izdevumiem, kas dod labu ieskatu mūsu sadzīvē gan šajā kontinentā, gan citur.

Rezultātā, mūsaprāt, izdevuma saturs un seja bijusi vispusīga. Par to paldies visai līdzstrādnieku, lasītāju un darbinieku saimei!

Izdevuma vispārējā saimniecībā arvien liels atslogs izrādījies lasītāju un labye-ļu atbalsts. Kā bezpeļņas izdevumam, kas kalpo sabiedrības vajadzībām, tas ir vairāk kā nozīmīgs. Salīdzinājumam 2 pēdējo gadu ziedojumu dati:

1987. gadā no 413 dalībniekiem \$ 5.015,71
 1988. gadā no 501 dalībniekiem \$ 5.910,27
 Pieaugums 88 \$ 894,56

Arī šie pieaugumi ir ievērojami. Kopējās summas sastādās no ziedojumiem izdevuma tehnisko izdevumu segšanai, mašīnu iegādei un kopējam Ziemsvētku un Jaungada apsveikumam, par kurām sīkāk ziņas sniedzam izdevuma atsevišķās burtiņās. Kā redzams, šīs summas ir ievērojamas un tuvojas sešiem tūkstošiem dolāru, bez kuriem izdevums pašreizējos apmēros iznākt nevarētu. Domājam, ka tās ir sava veida vērtēšanas barometrs. Tādēļ sirsnīgs paldies itin visiem, kas šāda veida atbalstā piedalījušies. Tas ir tikpat kā zelta vērts. Kvebekas valdība turpina mūsu izdevumu atbalstīt ar \$ 2.000.- piešķirumu gadā. Tā patlaban noskaidro, vai šāds izdevums tai attaisnojas un solas pārbaudīt, vai franču mēlei mūsu izdevumā ir ierādīta pienācīga vieta.

Izdevuma saimniecības uzturēšanā ievērojami palīdz lappušu maksas, kādas maksā organizācijas par saviem paziņojumiem. Citas laiku pa laikam atvēl pa ziedojumam. Turpretim saimniecību ierobežo nemitīgi augošie izdevumi. Pastmarkas un aplokšnes vien prasa jau \$ 12.000.- gadā. Un tas tikai, lai izdevums nonāktu pie lasītājiem. Ar 1989. gada 1. janvāri Kanadas pasta likmi atkal paaugstinājis par 2 centiem. Pagaidām tas vēl nenozīmē abonementa maksas paaugstināšanu. Gribam no šī soļa izvairīties iespējami ilgi.

Pie patreizējās darba slodzes ievērojami pieaug spiestuves izdevumi. Aug papīra un krāsu cenas. Maksā mašīnu uzturēšana. Še vajadzīgi otri 12 tūkstoši. Un vajadzības tikai pieaugs, jo drīzumā būs vajadzīga jauna rakstammašīna. Citiem vārdiem, preses izdevumu nevar izdot bez līdzekļiem.

Ļoti ievērojams ir ik katra redakcijas darbinieka veikums, kas līdz ar metiena pieaugumu ik gadu arīdžan pieaudzis. Darbinieku pacietība un darba prieks ir vienkārši apbrīnojams. Katram par to pateicība, kas nav vārdos izsakāma, jo darbs ir liels un nepateicīgs. Kopējo brīvprātīgā darba stundu skaitu šobrīd lēšam uz vismaz 3.000 gadā.

Pēc šī atskata mazs ieskats nākotnē. -

1989. gada 1. aprīlī atzīmēsīm sava izdevuma 40 gadu pastāvēšanu. Tad jau MLB Ziņotājs, ceram, būs piedzīvojis 481. numura iznākšanu. Tas būs nozīmīgs brīdis. Ceram, ka šajā numurā savās domās ar redakciju dalīsies lasītāju un līdzstrādnieku saimes.

Redakcija cer, ka tā varēs izdot visus nākamajos numurus tikpat regulāri, kā līdz šim. Šodienas apstākļos tas, varbūt, ir vēl svarīgāk kā agrāk. Lai gan publicējamo materiālu netrūkst, laicīgas un izsmelošas informācijas sagāde nav viegla. Te sagaidām vēl plašāku līdzstrādnieku un lasītāju atsaucību, lai izdevums iespējami plaši varētu atspoguļot mūsu sadzīves notikumus un ievirzes. Paredzam, ka notikumi okupētajā Latvijā arvien vēl būs degpunktā un ka tiem būs jāvelta vēl vairāk uzmanības. Še būtu ļoti vēlamas ātras un izsmelošas reportāžas no Latvijas apmeklētājiem, kā arī vēstule no Latvijas piegāde. Tikpat nepieciešamas ir notikumu analīzes un informācija par mūsu centrālo organizāciju pasākumiem. Ziņu plūsma vēl ne tuvu nav sasniegusi līmeni, kas apmierina un kas saslēdz sabiedrību sekmīgākam kopējam darbam, kādu taču visi vēlamies. Redakcijai sarežģītā sazināšanās mezgla risināšanā nav sevišķas receptes. To varam panākt tikai neatlaidīgā darbā. Tādēļ aicinām talkā katru, kas vēlas palīdzēt un kam būtu kāds praktisks un labs padoms!

Iepriekšējā pārskatā runājām par misiju, kādu MLB Ziņotāja redakcija uzņēmusies. Tā to -

kalpot latviešu sabiedrībai un savai regulārai lasītāju saimei - vēlas turpināt. Bez Jūsu, līdzstrādnieku, lasītāju un darbinieku atsaucības tas nebūs iespējams.

Ziņas par MLB kartotekā sakopotiem demogrāfiskiem datiem 1988. gadā būs nākamajā MLB Ziņotāja numurā.

Redaktors,
redakcija,
MLB valde.

PAR CENTRA DĀRZA PROJEKTU.

Jau ilgāku laiku esmu domājis, ka Montrealas latviešiem būtu jāveic kaut kas nozīmīgs un paliekošs kultūras un sabiedriskā vidē, lai vienu dienu tie nepazustu no šīs zemes stūrīša (Centra) vēstures kā nenozīmīga un pārejoša parādība. Tas nozīmētu, atstāt kādu vēstījumu plašākai publikai, kas nebūs vairs latvieši, bet tomēr spēs izsekot atstātajam latviešu nākotnes domu gājienam ar izteiktu universālu raksturu. Šo universālo raksturu, kas ir gadiem meklēts un izveidots kā jauns, visai pasaulei pieņemams domāšanas veids, varētu nosaukt par plastisko filozofiju, kurā visi abstraktie jēdzieni vai idejas ir grafiski parādāmas. Kādā veidā to praktiski pielietāt latviešu lietas labad, tas no sākuma nebija nemaz tik viegli iedomāties. Bija jāatrod kāda jauna ideja vai, citādi sakot, jauna attiecību kopsakarība vecām parādībām.

Pirmā, aptuvenā ideja man radās pēc kādas sarunas ar manu profesoru (Mākslas Utopijas priekšmeta pasniedzējs), kas ieminējās, ka būtu vērts reiz redzēt manus modeļus palielinātā veidā un vislabāk kaut kur dabā. Radās jautājums, kur atrast vietu un kur ņemt tam nepieciešamos līdzekļus. Nākošā doma bija apstāšanās pie Centra zemes gabala, kur gandrīz pietiktu vietas samazināta daudzuma modeļu transplantācijai. Darba ziņā to paveikt vienam tas prasītu daudz gadu, līdzekļu ziņā tas likās neiespējami. Un te nu radās 2 atbildes, gandrīz vienlaicīgi ar 2 citām, kas tās papildināja: Pieprasīt līdzekļus valdībai Jauno Apvārksju (New Horizons) ietvaros un uzaicināt lielāku skaitu latviešu, kas atbilstu šai valdības politikai, tas ir, vēl spējīgos pensionārus, kam būtu vēl atlikusi kāda vēlēšanās piedalīties kādā kopējā latviešu kultūras pasākumā. Papildus, tas ļoti labi atbilstu modernās mākslas jaunākajām idejām, kā dekoratīvās un arhitektuālās mākslas formas var atdarināt ikviens no publikas. Ar to daudziem būtu dota iespēja tuvoties radīšanas procesu šķietamajiem noslēpumiem un redzēt to, kas ir kopējs radošiem amatniekiem un māksliniekiem.

Tikko ierunājos par šādu projektu un tā īstenošanas iespējām, jau Centra valdes sēdē bija daži skeptiķi, kas, taisnodamies ar savu labo gribu atbalstīt projektu, paredzēja gandrīz nepārvaramus šķēršļus, sevišķi, no Lašinas pilsētas puses. Arī pensionāri nebija no "lētīcīgajiem"; vairums pavīpsmēja vai atklāti pasmējās kā par tādu lietu, kurai neesot nākotnes. Nevienam negribējās ticēt, ka valdība par kaut kādām tur figūrām piešķirs desmitiem tūkstošu dolāru. Un kur tad vēl tās drošās izredzes, ka jaunie-

ši vai huļiģāni visu to izpostīšot. Tā tad neprāts izkustēties no tās neuzkrītošās eksistences, kuŗā visi tik labi jūtas.

Vēlāk tomēr noskaidrojās, ka Lašinas pilsētas galva ne tik vien ka nav pret tādu projektu, bet, gluži otrādi, ir gatavs to atbalstīt par tik, cik tas attiecas uz zemes gabala pieņācīgu sagatavošanu tādām vajadzībām. Tāpat Jauno Apvārksnu atbildīgie ierēdņi bija ieinteresēti šāda vienreizīga projekta īstenošanā un aicināja iesniegt oficiālu pieprasījumu naudas pabalstam, kuŗa apmērus es nebūt nebiju mēģinājis samazināt.

Liekas, ka tas ir veco latviešu konservatīvisms, kas neļaujas sevi viegli iespaidot ar kaut kādām jaunām idejām, kas izskatās vairāk traucējošas kā izdevīgas. Tādā veidā Centra pulsa taustītājs nebija neko ievērojamu atradis Centra priekšnieka ziņojumā par Lašinas pilsētas galvas atsaucību manam projektam. Arī man nebija iespējams paziņot pensionāriem labvēlīgo projekta stāvokli gan pilsētā, gan pie valdības, jo es vienkārši netiku pie vārda uz pāris minūtēm; kaut kāds izbrauciens zaļumos toreiz izrādījās daudz svarīgāks.

Un tomēr, es esmu pārliecināts, ka latviešiem ir kaut kas jādara, lai tie izkļūtu no savas kultūrālās izolācijas pasaules mērogā un sevišķi Montrealā. Latviešuniecīgā skaita dēļ latviešu valoda nekad neiegūs kaut cik nozīmīgu stāvokli starptautiskās sazināšanās (komunikācijas) laukā. Latviešiem vairāk kā citiem (jo viņi ir vistuvāk savai iznīcībai) ir jāmeklē kāda izeja, kāda cita papildus valoda, kas tuvinātu citām tautām un paceltu starptautisko prestižu. Jāatzīstas, ka ar dziesmām latvieši nav tikuši tālāk kā ar savu valodu, tas ir, vienīgi sevi iedvesmojot; mūsu melodijas un ritms nav varējis kļūt par pasaules modes objektu. Arī mākslā, sekojot parastajiem akadēmiskiem šabloniem, latviešiem nav bijušas kaut cik ievērojamas sekmes. Jaunas idejas ar universālu pieeju ir vienīgais, kas var cerēt uz kaut kādu iznākumu nākotnē, un manā projektā šo nākotnes ideju netrūkst, jo tas ir ievads jaunā, plastiskā filozofijā, vismaz latvieši te nevelkas citiem nopakaļus.

Ir jautājums, vai, tiešām, konservatīvajiem latviešiem ir tiesības pirmajiem apstrīdēt jaunu, latviešiem noderīgu ideju rašanos un noraidīt tās īstenot? Noraidīt šādu vienreizīgu gadījumu un izdevību, realizēt pensionāru gadās vismodernāko kolektīvās mākslas pasākumu; priekš tam, man šķiet, ir vajadzīgas diktī atreferējušās smadzenes, un to es nenovēlu nevienam latvietim, vēl kāda cita projekta realizēšanai.

Ž. WALDHEIMS.

Minēto Ž. Waldheima jaunās plastiskās filozofijas objektu skate notika 3. un 4. decembrī, Latviešu Centrā. Tajā varēja skatīt ap 50 autora darbus, kas bija veidoti baltā plastikas materiālā. Autors pats iepazīstināja apmeklētājus ar savas filozofijas pamatiem. Viņa komentāri bija vairāk kā interesanti un liecināja par ļoti nopietnu darbu, ko saskatījām arī izstādītajos eksponātos.

Diemžēl, skate nebija sabiedrībai plašāk izziņota un tādēļ pagāja daudzām secen. Tajā bija iegriezušies vairāki Lašinas iedzīvotāji un vairums no MLB rīkotās rakstnieka Kārļa Zvejnieka pēcpusdienas dalībniekiem.

Š.

Centra valdes sēdē, kas notika 14. decembrī, J. Tērauds ziņoja, ka LNAK projekts par adrešu kartoteku noraidīts, jo daudzi nevēloties savas adreses uzdot. Viņš ierosināja, lai LNAK griežas pie sabiedrības locekļiem tieši, ievieojot laikrakstos attiecīgu uzaicinājumu. Centrs saņēmis Ziemsvētku un Jaungada apsveikumus no Kanadas ministru prezidenta B. Mulronija un Lašinas pilsētas galvas Gija Dekarija (Guy Descary).

Garās pārrunas sēdē izraisīja Centra statūtu maiņa par biedru tiesībām. Ar dažām pārmaiņām A. Caunes un Ž. Waldheima izstrādātos grozījumus nodos Centra pilnsapulcei pieņemšanai.

18. novembra sarīkojumi, kuŗus rīkoja Montrealas Latviešu Organizāciju Padome, visi esot bijuši ļoti apmeklēti.

Ž. Waldheima dārza projekta informācijas izstāde 3. un 4. decembrī, Centrā, radīja interesi apmeklētājos, bet atbalstītāji tam nepieteicās. Tādēļ projekts pagaidām tiek atlikts.

Paredzētā Cilvēku tiesību dienas demonstrācija 10. decembrī nenotika, jo tautību grupu vadītāji to atsauca sakarā ar zemestrīci Armēnijā.

Centrs ir iegādājies Apvienoto Nāciju karogu (\$ 75.-).

Pārrunāja palīdzību zemestrīcē cietušajiem Armēnijā, un šo ierosinājumu nodos izlemšanai Montrealas Latviešu Organizāciju Padomei.

Centra Jaungada sagaidīšanas sarīkojumam liela atsauce no centra dāmām. Darbi sadalīti divi grupās: no plkst. 12 līdz 16 un no 16 līdz sarīkojuma nobeigumam. Abas grupas T. Gales un E. Vitiņas vadībā.

Nākošā Centra valdes sēde notiks 18. janvārī, plkst. 19:30, Centrā.

L. KALNIŅŠ.

PENSIONĀRU DARBU SKATE.

Latvijas valsts proklamēšanas 70 gadu atcerei Montrealas Latviešu Organizāciju Padome rīkoja dienas Latvijai. To kuplināšanai dalību ņēma arī vecāko gadu latvieši - pensionāri un parādīja, ko viņi savā "brīvā laikā" veic mājās. Skati 19. novembrī atklāja padomes priekšsēdis Andris Spura.

Skati iekārtoja Rasma Tomsone un Oskars Vīndedzis, abi arī pensionāri. Piedalījās 22 dalībnieki (6 vīrieši un 16 sievietes) ar vairākiem simtiem priekšmetu. Visi darbi bija ļoti rūpīgi gatavoti, bez paviršības, un tiem veltītais laiks nav aprēķināms. Bija vairāki dalībnieki, kas pārsteidza ar savu neskaitāmo darbu daudzumu un dažādību.

Visumā darbus varēja grupēt divi lielākās daļās: darbos, kuŗos izmantoti latviskie elementi, ornamentu veidi, krāsu zieds un citas īpatnības, bet bija arī darbi šī laika garā un domāšanas pamatā.

Apmeklētāju spriedums bija atsaucīgs, lai gan vairāki atzinās, ka nekā daudz neesot cerējuši un bija pārsteigti par darbu izdomu, bagātību un daiļumu.

Začs Jāzeps piedalījās ar koka, metala un izšuvuma (!) darbiem, kā arī ar mūzikas instrumenta - cītaras gatavošanu; Zenta Čak-

lumā, laikam, pārspēja visus ar daudziem krāšņiem spilveniem, tamborētiem plēcu laktiem, šallēm, cepurēm un c.; Oskars Vīndedzis ir daiļradis arī profesionālā darbā un rādīja tikai mazu daļu no saviem veikumiem; Ulmanis Vilma sekoja laika garam un rādīja veikumu spilvenu dažādībā; Tomsonu Rasma - keramiķe ar ļoti kuplu un krāšņu skati, gan latviskā gaisotnē, gan izmantojot dažādo stādu un puķu nepārspējamo attēlošanu rotājumos. Bija arī citi darbi: prievītes, koka rotājumi, adījumi, tērpu gatavojumi un rotājumi un t. t.; Emīlija Spura iepriecināja ar saviem cimdiem, jakām un c.; Rudzātu Lilija darbu veltījusi sienas segām, un viņas briedi pamanīja ne tikai mednieki vien; Krauklis Hermīne piedalījās ar vienu daiļu spilvenu; Kaniņš Alīda bija atvedusi savas meitenes - lelles; Ikvīlds Mārtiņš bija oriģināls - piedalījās ar sētas cementa stabu; Ilvīlds Dzidra daudz darba veltījusi sienas segām; Hūns Gunārs loka dzelzi un veido jaunus darbus; Horka Valija piedalījās ar nedaudz mazākiem darbiem un zekēm; Grīntālu Jēkabu atceramies viņa rūpīgo darbu veikumos un seno lauku sētu darba rīku atveidošanā. Gasparovičs Jadviga piedalījās ar šķiedras darbu veikumiem; Gailis Tatjana iepriecināja ar bērnu prieku spilveniem un rūķīša veida darinājumiem; Ērglis Marta parādīja kā rodās izšūts spilvens ar piemērotu krāsu salikumu; Dudarova Eleonora prot gatavot jo mīkstas un siltas čības un c.; Strautiņš Georgs mīl koku, un tas viņam klausā, žēl, ka nevarēja parādīt istabas iekārtu. Viņš gatavo kokles; Strautiņš Ilga piedalījās ar tekstīldarbiem; Dekmeijeru Ilga veikusi pacietības pierādījumu ar reti redzētu darbu; Birzes Olgai padodās ne tikai metāls, bet arī tekstīlijas; Asaris Dorotejai, neskatoties uz gadu skaitu, padevis skaists darbs; Agrumu Almas darbos redzējām cimdus, jostas, prievē ar vairāk kā 50 paraugiem, sītkveidojumus, sēkpuķes, bērza tās cibiņas; Agrumu Pēteris piedalījās ar koka darbiem - alus kausiem, kārbīnām, citiem veidojumiem, paša konstruētām stellītēm, klētiņu, kā arī celos austām jostām un prievēm. Pieejams bija un uzmanību guva arī vairākas latviskās grāmatas un izdevumi par latviskām lietām.

Skati apmeklēja vairāk kā 40 apkārtnes kaimiņus, kanadiešus, kā arī pensionāru paziņas un draugi. Apmeklētāju vidū bija arī Lašīnas pil-sētas galva, citi goda viesi un abu lielāko politisko partiju kandidāti federālajām vēlēšanām (21. novembrī) Lašīnas iecirknī. Pie-mināms, ka 19. novembrī visus viesus cienāja ar latviešu veida atspirdzinājumiem, kurus ziedoja un apgādāja Pensionāru apvienība un pensionāri. Viss bija bez maksas, kas daudzus pārsteidza, jo parādūši, ka par visu jāmaksā.

Dievamžēl, jāpiemin, ka bija pārs lietu, kur kāja aizmetas. Lai gan Pensionāru organizētā darbu skate ietilpa Latvijas dienās, MLB Ziņotājā tā nebija sarīkojumu ritmā, bet pilnīgi atsevišķi (daudzi to pat nebija atradūši), it kā Pensionāru sludināta, un pie tam nepilnīga, jo neminēja, ka 19. novembrī būs bezmaksas atspirdzinājumi.

Domāts arī bija, ka 19. novembrī kaimiņus un citus kanadiešus vairāk iepazīstinās ar latviešiem un Centru, bet no Organizāciju Padomes piedalījās tikai Andris Spura un Īsaku brīdi Mārtiņš Stauvers. Pārējie neatrada par vajadzīgu to darīt, kā runājām, bet atstāja

Pensionāru daļai bez atbalsta.

Pierādījās, ka ļoti nepieciešama rakstīta informācija īsā veidā, ko varētu izdalīt viesiem. Piemēram, skaidri pierādījās pat tas, ka politisko partiju kandidāti nekā par latviešiem nezina un ka runātie vārdi kā nāk tā aiziet. Tukšas runas, skaistos vārdos, pašu starpā, nav graša vērtas.

No kļūdām mācāmies un ceram, ka, varbūt, šo to mācījamies arī no šīs 70 gadu atceres.

AGRUMU PĒTERIS.

UN VĒL...

Ap 70 pensionāru atkal pulcējās savā pirmajā decembra sanāksmē 8. decembrī. Kā parasti, Sabiedriskā Centra kamīna telpa sanēt sanēja no viņu čalām un brīva nepalika neviena vietiņa.

Pēc Kalniņu Maigas lūgšanas vārdiem, biedrzīne V. Varslavāne sveica 15 šīnī mēnesī pasaulē nākušos bērnus - tagadējos pensionārus. Ar apaļu gadu skaitu suminājām Jāni Bilinski (60) un Albertu Krievu (80). Tomsonu Rasma cienāja ar siltu, garšīgu zupu, kas vēsā dienā bija tik patīkama pārmaiņa, un neviens neatteicās, lai gan pirms tam bija pamanītas dažas paklusas gaušanās, ka būšot tā kā Pestīšanas armijā (it kā tās neatsveramais palīdzības darbs būtu mazvērtīgs!). Garšoja tomēr visiem, un papildus bija maize ar gaļas šķēlēm. Pēc tam, kā jau parasti pensionāros, torte, cepumi, tēja, kafija. Protams, viss sākās ar glāzi vīna un kopīgu dziesmu jubilāriem.

Sveicām jauno dalībnieku Rozentālu, viesi Stigneru un ciemiņu no Latvijas, 4 bērnu ģimenes galvu no Kurzemes.

Kopīgā dziedāšana sevišķi labi neskanēja, un tā "nomocījām" tikai nedaudz dziesmu E. Reveliņa vadībā.

AGRUMU PĒTERIS.

VANADŽU TIRDZIŅŠ IZDEVIES.

Gadskārtējais DV Montrealas nodaļas vanadžu Ziemsvētku tirdziņš, kas notika šā gada 26. novembrī, Latviešu sabiedriskā centrā, bija labi apmeklēts, un rīkotājām - vanadzēm deva gaidītos panākumus. Būtu labi, ja to pašu varētu arī teikt par visiem apmeklētājiem, it sevišķi toršu un citu mājas cepumu cienītājiem. Neilgi pēc pusdienas laika visas pašgatavotās labās tortes bija jau iztirtotas, jo tālredzīgākie pasteidzās iepirkties vairumā arī nākošajam gadam, nesot tās līdzīgi uz mājām.

Divdesmitajā vanadžu tirdziņā bija arī liela un, savā ziņā, plaša rokdarbu, koka izstrādājumu, audumu, keramikas, skaistu latvisku spilvenu, racionālos motīvus zīmētu kartiņu, grāmatu, skaņu plašu izstāde, kur par mērenām cenām latvisko mantu cienītāji varēja daudz ko iegādāties. Sevišķi plašs klāsts bija "Kalupe" latvisko sudrabā un zeltā darinātu rotas lietu, kurām cenas svārstījās starp dažiem desmitiem līdz vairākiem simtiem dolāru. Tādu bagātību un izvēli montrealieši var redzēt tikai vienreiz gadā - vanadžu tirdziņā, un lai Dievs dotu, ka šiem uzņēmīgajiem un čskliem darinātājiem pietiktu spēka un uzņēmības vēl daudzus gadus.

Pa virtuvi čakli rāvās nodaļas vanadzēs,

jo netrūka silto desipu ar kāpostiem, dažādu uzkožamo un maizīšu, nedz arī pie atspirdzinājumu galda dažādu labu padzērienu, jo kur nu būtu bijis tirgus bez tā!

Kad ietaujājos vanadzēm par tirdziņa atlikuma izlietošanu, Ērika Vītiņa man atbildēja, ka esot jau nolēmušas, kur un kā to izlietot, proti, ka tas viss aiziešot Latvijas brīvības cīnītājiem dzimtenē, jo viņiem, lūk, vajadzību esot bezgala daudz.

Bija patīkami vanadžu rindās redzēt arī mūsu jaunās paaudzes pārstāves, kas tik pat čakli kā vecās vanadzēs aptekāja daudzus tirdziņiekus.

Aizvadītajā DV Montrealas nodaļas valdes sēdē, kas notika 13. decembrī, nodaļas valde izteica Ē. Vītiņai un viņas čaklajām vanadzēm jo sirsnīgu pateicību. Arī tas vēl ir daudz par maz, lai atdotu viņu devumu latviešu saimei. Paldies, vanadzēs, par jūsu darbu, čaklajām rokām un jūsu silto sirdi!

I. SKRASTIŅŠ.

PATEICĪBA.

Izsakām sirsnīgu pateicību visiem DV Montrealas nodaļas vanadžu Ziemsvētku tirdziņa apmeklētājiem, izpalīgiem, kā arī tirgotājiem.

Ar saviem ienākumiem esam apmierinātas un ar atlikumu varēsīm sniegt palīdzību tautiešiem Latvijā.

Ieejas loterijā laimētājos bija šādas personas: tautisko spilvenu - H. Zariņa, lācīti - A. Ābrama, elektriskās loku šķēres un ruļļi - E. Krūmiņa, lelle - A. Pušpurs un kristala vāze - D. Priede, kristala trauks - E. Bijanka.

DV Montrealas nodaļas
vanadžu kopa.

VENTIŅU HUMORS.

Rakstnieks Kārlis ZVEJNIEKS, pēc profesijas ārsts, kas sarakstījis un izdevis vairākas grāmatas, aizvadītā gada 3. decembrī viesojās Montrealā, Montrealas Latviešu Biedrības izkārtotumā. Divas no šīm grāmatām - romāns BALTĀ PILS un LUSTĪG DZĪV'SEN, pēdējā ventīņu valodā, bija pieejamas sarīkojumā un izpelnījās plašu piekrišanu.

Autors lasīja fragmentu no Baltās pils, kurā aprakstīta latviešu izceļošana uz Austrāliju, un vairākus gabalus ventīņu mēlē, kas viņam skaidra un lokana. Neizpalika vecās mātes ziņģes, kuŗas Zvejnieks dziedāja ar izjūtu un sava veida šarmu.

Mazā klausītāju saime, skaitā ap 30, kuŗā bija vairāki ventīņi, rakstnieka agrāki paziņas un pat kaimiņi no dzimtās vietas, ar sajūsmu noklausījās tālā ciemiņa sniegtumu.

Starpbrīdī MLB dāmas apmeklētājus pacienāja ar siltām vakariņām. Bija arī izloze ar septiņiem laimestiem, kuŗus ieguva J. Tērauds (Saules dainas), V. Hūns (Ziemsvētku puķi), M. Ikvilda (torte), A. Bērzonis (latviskās servjetes), V. Bērzone (kriņģelis), St. Oberuns (vīna pudele) un M. Ozola (pārsteiguma laimests). Vairums izlozes priekšmetu bija labvēļu dāvināti.

Sarīkojums šoreiz rīkotājiem deva zaudējumu, jo nesusdzina sarīkošanas izdevumus. Tas nēmazināja tā nozīmi. Jācer, ka rakstnieks Kār-

lis Zvejnieks atkal mēros ceļu uz Montrealu, lai iepazīstinātu montrealiešus ar saviem jaunākajiem darbiem. Jāpiezīmē, ka viņš šobrīd ir Latviešu Rakstnieku Apvienības (LaRA) valdes priekšsēdis.

I.

AIZSAULES CEĻOS:

1988. gada 30. novembrī, Kamlūpsā, Britu Kolumbijā, mirusi agrākā montrealiete L i l i j a Ē r i k a B E R Ģ I S, dzimusi Burka.

Viņa bija dzimusi 1914. gada 7. maijā, Rīgā.

J.M.

1988. gada 10. novembrī, Lašutā, Kvebekā miris J ā n i s F R O M H O L D S.

Viņš bija dzimis 1899. gada 30. janvārī, Latvijā.

D.Z.

1988. gada 6. decembrī, Montrealā mira P a u l s M E Ž G A I L I S.

Viņš bija dzimis 1909. gada 17. jūlijā.

Pēdējā gaitā viņu izvadīja māc. G. Hūns, tuvinieki un pavadītāju pulciņš.

I.

1988. gada 18. decembrī, dažas dienas pēc savas 100. dzimšanas dienas atzīmēšanas, Montrealā mira A l i ģ a S T I R Ā J A, dzimusi Dunkuls.

Viņa bija dzimusi 1888. gada 16. decembrī, Vecgulbenē.

I.

1988. gada 25. decembrī, Ziemsvētku dienā, mira A l e k s a n d r s Z A R I Ņ Š, bijušais kaŗavīrs un aktīvs DV Montrealas nodaļas darbinieks.

Viņš bija dzimis 1922. gada 13. aprīlī.

Viņu pēdējā gaitā izvadīja tuvinieki, sevišķi plaša izvadītāju saime.

Funerālijas vadīja māc. G. Hūns.

I.

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

r ī k o

s e s t d i e n, 28. janvārī,
plkst. 15:00,

Latviešu Centrā, 3955 Provosta
ielā, Lašīnā,

41 GADU PASTĀVĒŠANAS PĒCPUSDIENU.

Programmā: prof. Dr. St. Jerumaņa referāts ZINĀTNE, MĀKSLA un LITERĀTURA.

VAKARIŅAS (\$ 7.-)

Annas Hāgenas - Annusas stāstījums AUGUSTA ANNUSA TRIMDAS GADI.

Montrealā pieejamo A. Annusa darbu SKATE.

IEEJA pret labprātīgiem ziedojumiem.

Apmeklēt aicina MLB

Aizsaules ceļos devusies

LILIJA ELVĪRA BERĢIS, dz. Burka.
Dzimumsi 1914. gada 7. maijā, Rīgā.
Mirusi 1988. gada 30. novembrī,
Kamloops, B. C.

sēro

vīrs IMANTS.
Radi un draugi Savienotās
Valstīs un Kanadā.

Aizsaules ceļos devusies

mūsu draudzes locekle

ALĪDA STIRĀJS, dzimusi Dunkuls.

Dzimumsi 1888. gada 16. decembrī,
Vecgulbenē.
Mirusi 1988. gada 18. decembrī,
Montrealā.

Viņu piemin

MONTREALAS LATVIEŠU EV.-LUT.
DRAUDZE.

Aizsaules cīnītājiem pievienojies

mans mīļais brālis,
svainis un onkulis

ALEKSANDRS ZARIŅŠ.

Dzimis 1922. gada 13. aprīlī, Rīgā.
Miris 1988. gada 25. decembrī,
Montrealā.

Viņu piemin

brālis Nikolajs ar ģimeni
Montrealā,
māsa Ira ar ģimeni Rīgā.

Aizsaules leģionāru pulkiem pievienojies

mūsu labvēlis

ALEKSANDRS ZARIŅŠ.

Dzimis 1922. gada 13. aprīlī, Rīgā.
Miris 1988. gada 25. decembrī,
Montrealā.

MONTREALAS LATVIEŠU
BIEDRĪBA.
MLB ZIŅOTĀJS.

Anna HĀGENA - ANNUSA, rādot arī pazīstamā mākslinieka darbu slīdītes.

Viešpa vēlas rādīt sabiedrībai montrealiešu īpašumā pieejamos Augusta ANNUSA darbus.

Tos, kas vēlētos savā īpašumā esošos A. Annusa darbus atvēlēt šādai izstādei, laipni lūdzam sazināties ar mākslinieku Ludvigu KALNIŅU, tel. 630-1825. Viņš palīdzēs šīs skates iekārtošanā Centrā un pie viņa pieejama plašāka informācija par gleznu nodošanu un saņemšanu.

Sarīkojumā varēs parakstīties uz mākslinieka A. Annusa darbu monogrāfiju, kas patlaban ir sagatavošanā.

Ieeja būs pret labprātīgiem ziedojumiem izdevumu segšanai.

4. martā, plkst. 19:00, Latviešu Centrā, paredzēta Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas drāmas kopas VIESIZRADE.

Ciemiņi izrādīs Rūdolfa Blumaņa divcēlienu lugu ZAGLI. Tie pagājušā gada februārī beigās Montrealā izrādīja M. Zivertā Cilvēks grib dzīvot un izpelnījās publikas nedalītu atsaucību. Gatavosimies viņu izrādei. Plašāks paziņojums nākamajā MLB Ziņotāja numurā.

1. aprīlī, plkst. 18:00, Latviešu Centrā, Montrealas Latviešu biedrības gadskārtējais APRĪĻA JOKS sarīkojums par labu MLB Ziņotājam, kam tieši tad būs apritējuši apaļi 40 pastāvēšanas gadi.

Šajā sarīkojumā būs pieejams izdevuma jubilejas numurs, ar ko tas ieies savā 41. darbības gadā un kam speciālraksti un laba vēlējumi redakcijai iesūtāmi līdz šā gada 1. martam.

ZIEDOJUMI.

MLB Ziņotāja tehnisko izdevumu segšanai d e c e m b r ī, a mēnesī esam saņēmuši sekojošus ziedojumus:

Edīte Jakubovska, Jaunodesā, Brazīlijā, \$ 45.00, Ritvars Asbergs, Bostonā, Masačusetā, ASV, \$ 8.00, Kārlis Zvejnieks, Poinciana, Florīdā, ASV, \$ 5.00, V.

Gerliņš, Rīdingā, Pensilvānijā, ASV, \$ 4.00, Jānis Deglis, Vilimantikā, ASV, \$ 4.85, A. Purams, Toronto, Ontario, \$ 10.00, Mārtiņš Sala \$ 2.50, Imants Frišmanis \$ 25.00, Imants Klaiše \$ 2.50, Elizabete Liberte, Lethbridge, Albertā, \$ 20.00, Līvija un Andris Meisteri, Vinipegā, Manitobā, \$ 20.00, Nikolajs Zariņš \$ 5.00, Oskars Trence, Misisaugā, Ont., \$ 7.50, P. Efferts \$ 7.50, Inese Ortmane, Toronto, Ont., \$ 5.00, Arnolds Panga \$ 50.00, Eglons Platups \$ 12.50, Vilma Šteinerte \$ 2.50, Arnolds Zariņš \$ 10.00, Alma Abrams \$ 5.00, Anonīms ziedojums \$ 2.50, Helēna Bēr-

TURPMĀKIE SARĪKOJUMI.

28. janvārī, plkst. 15:00, Latviešu Centrā, Montrealas Latviešu Biedrības 41 GADU PA-

STĀVĒŠANAS A T C E R E (skatiet īpašu paziņojumu iepriekšējā (26.) lpp.!).

Sarīkojuma pirmajā daļā par tematu ZINĀTNE, MĀKSĻA UN LITERĀTŪRA referēs prof. Dr. Staņislavs JERUMANIS no Šerbrukas universitātes.

Starpbrīža laikā būs siltas vakariņas (maksās \$ 7.-).

Otrajā daļā par tematu AUGUSTA ANNUSA TRIMDAS GADI 1944 - 1979 stāstīs mākslinieka meita

ziņa \$ 5.00, Anonīmi ziedotāji \$ 57.50, Haralds Aizstrauts, Ročesterā, Ņujorkā, ASV, \$ 10.80, Sigurds Grava, Ņujorkā, Ņujorkā, ASV, \$ 8.50, Marta Ērgle \$ 2.50, Lūcija Krauze \$ 2.50, Jānis Odiņš \$ 2.50, Ojārs Rozentāls \$ 10.00, Juris Kalacis \$ 12.50, Rita Bungey \$ 7.50, Glāfīra Indāne \$ 10.00, Indriķis Strēlis, Downs-vjū, Ontario, \$ 5.00, Valta Vaivode, Preskotā, Ontario, \$ 7.50.

1988./9. darbības gada astotajā mēnesī no 37 lasītājiem \$ 405.65. Darbības gadā no 154 lasītājiem kopā \$ 1.994.08.

Spiestuves mašīnu iegādei ziedojuši:

A. Apinis \$ 20.00, Elza Āboliņa \$ 10.00, Imants Frišmanis \$ 25.00, Kārlis Irbītis \$ 2.50, Nikolajs Zariņš \$ 2.50, Inese Ortmane, Toronto, Ontario, \$ 5.00, Egons Platups \$ 15.-, Alberts Skuja, \$ 7.50.

Šajā mēnesī no 9 lasītājiem \$ 102.90. Darbības gadā no 20 lasītājiem \$ 335.00.

Darbības gadā abās kategorijās no 174 lasītājiem kopā \$ 2.329.08.

MLB mērķu sekmēšanai ziedojuši:

Inese Ortmane, Toronto, Ontario, \$ 5.00, Alberts Bērziņš \$ 10.00 un Jānis Mūrnieks \$ 2.50.

Darbības gadā no 10 atbalstītājiem \$ 135.00.

Visiem mūsu darba atbalstītājiem vissirsnīgākais paldies!

Pateicamies arī visiem tiem, kas dāvinājuši MLB Zīpotāju saviem tuviniekiem un paziņām. To lasītāji var darīt arvien.

1988. gada Ziemsvētku un Jaungada APSVEIKUMĀ, ko publicējam iepriekšējā (Nr. 12./487.) numurā, piedalījās 169 ģimeņu vienības un 9 organizācijas (iepr. gadā 164 un 9). Ar ģimenes locekļiem sveicinātajos šogad pavisam kopā bija 375 (370) dalībnieki, kas ziedojumos nodevuši vai pieteikuši kopā \$ 1.967.49 (Iepriekšējā gadā - \$ 2.231.00), no kuriem lielākā daļa jau saņemta.

Tos dalībniekus, kas vēl savu solījumu nebūtu paspējuši nokārtot, laipni lūdzam to izdarīt ar atbildes pastu.

Atsevišķu ziedotāju sarakstu, kā tas pa gadiem iegājies, nublicējam.

Sirsnīgs paldies itin visiem ŠĪ KOPEJĀ SVEICIENA dalībniekiem.

MLB 1988./9. darbības gads iegājis pēdējā trešdaļā. Tas nozīmē, ka pienācis tikpat kā pēdējais laiks nokārtot tekošos maksājumus - biedru maksu, MLB Zīpotāja abonementu un LNAK dalības maksas, ja kārtojiet tās caur MLB un vēlaties piedalīties LNAK padomes vēlēšanās.

Izmantojiet pēdējā lappusē iespiesto formu. Paturiet sev foto kopiju. Čeku rakstiet uz Montreal Latvian Society vārda un nosūtiet MLB kasierei Anitai Porietei-Bodard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Qué., Canada H9R 2X5. Neskaidrību gadījumos vai citādi izziņai lūdzam sazināties ar viņu. Tel. 514-697-6624.

Laicīgi nokārtoti maksājumi daudz palīdz MLB tekošā darba izkārtojumā.

Biedrībā gaidām jaunus biedrus. Iestāšanās maksa ir tikai \$ 5.00, bet biedru maksa \$ 10.00 gadā. Pensionāriem un studentiem tā nav obligāti jāmaksā.

DAŽĀDAS ZIŅAS:

Decembra vidū Montrealā notika divi latviešu Ziemsvētku eglīšu sarīkojumi.

Pirmo, 16. decembrī, Latviešu Centrā, rīkoja Latviešu skola Montrealā. Tas bija slēgts, jo tajā piedalījās tikai skolas bērni, viņu vecāki, skolotāji un daži lūgti viesi. Bija skolnieku priekšnesumi, pat ludziņa, ko, šķiet, būtu vēlējušies redzēt arī citi. Ieradās Ziemsvētku vecītis ar dāvanu maisu.

Agrāk skolas eglītes vakars bija pieejams plašākai sabiedrībai, it sevišķi, kad tā to rīkoja kopā ar ev.-lut. Trīsvienības draudzi.

Otru rīkoja ev.-lut. Trīsvienības draudze 18. decembrī, Latviešu Centrā. Tas bija pulcinājies ap 25 bērnu un 75 pieaugušo. Eglīti ievadīja Ziemsvētku stāsts, kuyā lasītāja lomu izpildīja draudzes māc. G. Hūns, kamēr bērni, tērpušies skaistos tērpos, Intas Hūns izkārtojumā, piedalījās Betlēmes skata atainošanā uz skatuves. Draudze dziedāja Ziemsvētku dziesmas.

Dāmu komiteja vadīja azaidu. Ziemsvētku vecīša pienākumus izpildīja Ģints Hūns.

I.

Ev.-lut. Trīsvienības draudze savā decembra apkārtrakstā mudina tos, kas ceļo uz Latviju, paņemt līdž kā dāvanu Bībeli, Jauno Derību vai citu garīgo literatūru, kas tur esot ļoti gaidīta un ko tagad atļauts ievest.

Sakarus ar tautiešiem svešumā vēlas māc. Arvīds Babinskis, kas apkalpo 5 draudzes - Aknīstes, Asares un Gārsenes Jēkabpils rajonā un Lašu un Subates draudzes Daugavpils rajonā. Adrese: Rīga 63, Maskavas ielā 309-60, Latvija.

DZ

8. decembra Gazettes numura Lasītāju Vēstulēs J. I. Skrastiņš pretojas T-34 padomju tanka novietošanai Kanadas Kaņa muzejā. Viņš apzīmē šo II pasaules kara bruņu mašīnu par tādu, kas palīdzējusi apspiest un iznīcināt tautas Austrumeiropā. Kā tādai tai nebūtu vietas muzejā.

Kāds cits lasītājs vēlākā numurā viņam atbild, uzsverot, ka bez šiem tankiem nebūtu pieveikts Hitlers, un tā, varbūt, būtu bijusi vēl lielāka nelaime.

Pēdējā laikā Montrealas laikrakstos šī ir viena no retajām vēstulēm, kas pamanīta un ko rakstījis latvietis.

I.

Čehu ārsts Normans Kazdāns devies pensijā un ar 1988. gada 31. decembrī slēdzis savu pieņemšanas biroju. Viņš labi pārvalda latviešu valodu un sniedzis daudz medicīniskas palīdzības latviešu pacientiem. Viņš uzcītīgi seko mūsu sabiedrības notikumiem un ir MLB Zīpotāja lasītājs.

R.

Izsludinātā Cilvēku tiesību dienas demonstrācija 10. decembrī nenotika. Rīkotāji to atcēla sakarā ar zemes trīces traģēdiju Armēnijā. Atcēlumu izziņoja pa telefonu.

R.

Montrealas Latviešu Sabiedriskā Centrā 31. decembrī JAUNGADU sagaidīja kupla līksmotāju saime.

I.

S A B I E D R I S K Ā S D Z Ī V E S L A I K R Ā D I S :

Biežāk lietoto telpu adreses:

Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek ev. - lut. dievkalpojumi, - 4345 Marcell Ave.

Ev. - lut. Trīsvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Ave., tel. 489-3224.

Latviešu Sabiedriskais Centrs, 3955 Provost ielā, LašInā, tel. 634-4082.

7. janvārī, plkst. 17:00, Notre Dame bazilikas sarīkojumu zālē, 426 St. Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes gadskārtējais Ziemsvētku eglītes vakars.
8. janvārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
10. janvārī, plkst. 19:30, Latviešu Centrā, Montrealas Latviešu Organizāciju Padomes kārtējā darba sēde. Padomes locekles lūgtas sūtīt uz to savus pārstāvjus.
15. janvārī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Sv. Sirds kapelē, Montrealas latviešu katoļu draudzes kārtējais dievkalpojums.
15. janvārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
18. janvārī, plkst. 19:30, Latviešu Centrā, Montrealas Latviešu Sabiedriskā Centra valdes sēde. Centra sēdes ir atklātas visiem interesentiem.
19. janvārī, plkst. 13:00, Latviešu Centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksme.
21. janvārī, plkst. 19:00, Latviešu Centrā, Dabas piesārpošanas un vides aizsardzības kustības Latvijā INFORMĀCIJAS VAKARS ar video lentām. Ieeja - pret ziedojumiem. Rīko Tērvetes bērnu nometne.
22. janvārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
28. janvārī, plkst. 15:00, Latviešu Centrā, Montrealas Latviešu Biedrības 41 gadu pastāvēšanas atceres sarīkojums. Piedalās prof. Dr. Staņislavs Jerumanis un Anna Hāgena-Annusa. Būs arī Augusta Annusa Montrealā pieejamo darbu skate. Ieeja pret ziedojumiem (Skatiet paziņojumu 26. lpp.!)
5. februārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
9. februārī, plkst. 13:00, Latviešu Centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksme.
12. februārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums. Sprediķos māc. Egils Grīslis no Vinipegas.
19. februārī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Sv. Sirds kapelē, Montrealas latviešu katoļu draudzes kārtējais dievkalpojums.
19. februārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes kārtējais dievkalpojums.
plkst. 14:30, apmēram, pēc dievkalpojuma ev.-lut. Trīsvienības draudzes gada sapulce.
23. februārī, plkst. 13:00, Latviešu Centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksme.
4. martā, plkst. 19:00, Latviešu Centrā, Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas drammas kopas VIESIZRADE. Izrādīs Rūdolfā Blaumaņa divcēlienu lugu ZAGLI. Plašāks paziņojums nākamajā MLB Ziņotāja numurā.
9. martā, plkst. 13:00, Latviešu Centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksme.
1. aprīlī, plkst. 18:00, Latviešu Centrā, Montrealas Latviešu Biedrības APRĪLA JOKS sarīkojums par labu MLB Ziņotājam. Plašāka informācija turpmākajos MLB Ziņotāja numuros.

Laipni lūdzam ziņas SABIEDRISKAJAM LAIKRĀDIM iesniegt rakstiski, tiklīdz Jums tās ir zināmas, tāpat arī pārmaiņas, lai lasītāji varētu ar tām laicīgi iepazīties un pakārtot savu laiku mūsu sabiedrisko notikumu apmeklēšanai.

Lūdzam sarīkojumu rīkotājus sazināties ar MLB Ziņotāja redakciju par eventuāliem Jūsu sarīkojumu datumiem. Tas varētu novērst vienu otru konfliktu, jo parasti sagatavojam Sabiedriskās dzīves laikrādī vismaz par nākošiem divi mēnešiem.

Neskaidrību gadījumos lūdzam sazināties ar sarīkojumu rīkotājiem, jo par iespieduma kļūmēm, nepareizībām un pārmaiņām nevaram atbildēt.

Redakcija.

Daudz rakstu un ziņu par šodienas notikumiem Baltijā parādījušies šodienas presē. Tiem bieži pievienoti foto uzņēmumi. Retāk redzam izteiktas karikatūras. Šoreiz slejā pa labi publicējam Raeside darināto karikatūru, kas parādījušies Victoria Times-Colonist laikrakstā un ko pārspieduši daudzi citi izdevumi. Šķiet, ka tā labi raksturo šodienas situāciju Igaunijā, Latvijā un Lietuvā.

Red.

Šo MLB Ziņotāja numuru nododam Kanadas pastā 5. janvārī.

Laipni lūdzam lasītājus nekavējoties ziņot par izdevuma nesapņemšanu. Pēdējā laikā vairāki eksemplāri ir nokļīduši pastā.

Tāpat lūdzam paziņot katru adreses maiņu un uzdot pasta kōdu, kā arī dzīvokļa numuru.

Lūdzam MLB Ziņotāja lasītājus nokārtot maksājumu par tekošo gadu.

Red.

TORTES godiem, viesībām un pašu priekam.

Pasūtīnājumi: telefonēt 457-9832.

1989. I 1.350e

TANGO LUGANO VIDEO
LENTAS \$75

Pasūtīnājumi: Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku padomē - 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2

DOMU TALKA
ALTERNATIVES

(Think Tank)

Talciniekus lūdzam rakstīt -

T. T. ALTERNATIVES,
P. O. Box 998
Hamilton, Ont.
L8N 3R1

TTA

Raeside, Victoria Times-Colonist

COLLINS CLARKE MACGILLIVRAY WHITE

FLOWERS
by

Parvanna

Funeral Directors

• 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

MLB ZIŅOTĀJA administrātorēi A. Porietei - Bedard, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Québec, Canada, H9R 2X5, telefons 514-697-6624.

Ar šo nosūtu abonementa samaksu (\$22.50 vai 17.50 sk. likmei) par _____ gadu/iem \$ _____
Gaisa pasta piemaksu ASV - \$ 5.-, citos kontinentos - \$ 12.-
Ziedoju izdevuma tehnisko izdevumu segšanai
Ziedoju spiestuves mašīnu iegādei
Vēlos saņemt sekojošus agrākos MLB Ziņotāja numurus: _____ à \$ 2.-
Dāvinu MLB Ziņotāju
Iesaku nosūtīt paraugburtnīcas
Ar šo nosūtu iestāšanās maksu Montreālas Latviešu Biedrībā - \$ 5.-
Ar šo nosūtu MLB biedru maksu par _____ darbības gadu (à \$ 10.-)
Ar šo nosūtu LNAK dalības maksu par _____ gadiem (à \$ 5.-)
Ziedoju MLB darba un pasākumu veicināšanai

Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

Pavisam kopā

(Maksātāja vārds, uzvārds, pasta kōds, telefona numurs)

(paraksts)

MLB ZIŅOTĀJS.

ISSN 0227 - 2433

IZDEVĒJA: Montreālas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832.

REDAKTORS: Mārtiņš Štaubers. ADMINISTRĀTORE: Anita Poriet-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Qué., Canada, H9R 2X5, tālrunis 514-697-6624. EKSPEDICIJA: Valta Ozols. DARBINIEKI: Jānis Birze, Elga Cops, Edgars Kajaka, Viņa Kajaks, Austra Konovalovs, Anna Kreipāne, Pēteris Kreipāns, Voldemārs Ozols, Ilga Štaubere un vēl daudzi citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 22.50 gadā; MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem - \$ 17.50 gadā; gaisa pasta piemaksa uz ASV - \$ 5.-, uz citiem kontinentiem \$ 12.-. Atsevišķas agrākās burtnīcas pret \$ 2.- ziedojumu. Lappuŗu maksa: 1/4 lpp. - \$ 20.-, 1/3 lpp. - \$ 25.-; 1/2 lpp. - \$ 30.-; 3/4 lpp. - \$ 50.-; pilna lpp. - \$ 55.-; klīķeju un paziņojumu sagatavošana \$ 15.-. Iespējama arī foto uzņēmumu publicēšana. Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda. MLB ZIŅOTĀJS, tāpat kā MLB, ir bezpeļņas pasākums; visus lonākumus redakcija izmanto tā izdošanas vajadzībām.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododāmi redakcijā līdz ik mēneša 15. dātamam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus īsināt. Raksti un ziņas nepauŗ ne MLB valdes, ne redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatu iztirzātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Anonīmus rakstus redakcija ignorē.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY
SOCIÉTÉ DES LETTONS DE MONTREAL

JANUARY 1989 JANVIER

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Société des Lettons de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society: 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfé, Canada H9X 2R2, telephone 514-457-9832.